

Šta je islam?

[Bosanski – Bosnian – بوسني]

Pjer Fogel

Prijevod: Mersed Suljkanović

Revizija i obrada: Irfan Klica

2014 - 1436

IslamHouse.com

﴿ ما هو الإسلام؟ ﴾

« باللغة البوسنية »

بيير فوجل

ترجمة: مرثد سوليكانوفيتش

مراجعة: عرفان كليسا

2014 - 1436

IslamHouse.com

U ime Allaha, Svemilosnog, Milostivog

Predgovor

Dragi čitaoci i čitateljke, srdačno vam čestitam zbog Vaše odluke da se zainteresujete za islam. Neka Vas Allah, Svemogući Bog, uputi na Pravi put i otvori Vaše srce za islam.

Za veliki broj ljudi vjerovanje i religija se nalaze na jedan jako nizak i nebitan nivo. Ko to danas još traga za smislom života, ko se još uvijek zahvaljuje za sve lijepe stvari na svijetu, ko to više ima kod sebe pitanja nego odgovora na njih? Mi u Njemačkoj jako malo znamo o islamu. U školi se skoro nikako ne predaje o nekoj drugoj religiji, osim o hrišćanstvu, a informacije iz medija su jako rijetko objektivne. Pod motom ostvarivanja što većeg broja gledalaca, skoro neprestano nam se na televizijskim ekranima prikazuju nesrećni događaji i činjenice o islamu.

O pravoj srži i stvarnosti islama se nijedan medij ne bavi. Mi ovim tekstom želimo da prenesemo objektivne činjenice o islamu. Jer znanje je moć!

Historijskim redosljedom, nakon judaizma je došlo hrišćanstvo, a nakon hrišćanstva islam. Svaki od ova tri religijska pravca sebi pripisuje neke poslanike,

koji su bili dužni da dostave Božiju riječ čovječanstvu. Nasuprot islamu, koji svim Božijim poslanicima odaje počast i visok stepen, jevreji negiraju poslanstvo Isusa, a hrišćani poslanstvo Muhammeda, neka je mir nad njima.

Islam nas u tome vodi ka jednoj daljoj stepenici, a to je da je Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, koji je došao šest stotina godina nakon Isusa, ponovo oživjeo Božiju riječ, ali se pri tome ne radi kao što to mnogi pogrešno razumiju o nekom novom religijskom pravcu, već o vraćanju i obnavljanju poruke koja je prethodno bila data Nuhu, Ibrahimu, Musau i Isau, i koja je svakog puta ljudskim uticajem mijenjana i svjesno i namjerno podvaljivana. Kaže Uzvišeni Allah:

O vi kojima je data Knjiga, došao vam je Poslanik Naš da vam ukaže na mnogo šta što vi iz Knjige krijete, a preko mnogo čega će i preći. A od Allaha vam dolazi Svjetlost i Knjiga jasna. (Kur'an, 5:15)

Na osnovu Kur'anskoga teksta Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je poslat svim ljudima, kako hrišćanima tako i jevrejima.

Reci (Muhammede): „O ljudi, ja sam zaista svima vama Božiji Poslanik, Njegova vlast je na

nebesima i na Zemlji; nema drugog boga osim Njega, On život i smrt daje, i zato vjerujte u Allaha i Poslanika Njegova, vjerovesnika, koji ne zna da čita niti da piše, koji vjeruje u Allaha i riječi Njegove, Njega slijedite – da biste bili upućeni. (Kur'an, 7:158)

Mi smo tebe (Muhammede) poslali kao milost svjetovima. (Kur'an, 21:107)

Muhammed nije otac bilo kome od vaših muškaraca, nego je on Allahov Poslanik i pečat svih Poslanika, a Allah je o svemu obaviješten. (Kur'an, 33:40)

Neizmjereno je blagoslovljen Onaj Koji robu Svome objavljuje Furkan (Kur'an) da bi svjetovima bio opomena. (Kur'an, 25:1)

Kao literarni izvor Kur'an nikada nije promijenjen, i dan danas postoji u svojoj izvornoj formi, isto onako kako je objavljen pre više od 1435 godina.

Pošto je Kur'an poslednja Božija objava upućena svim ljudima, Svemogući Allah je obećao da će Svoju poslednju objavu sačuvati do Sudnjega dana od izmjena ili iskrivljavanja.

Zaista, Mi objavljujemo ovu opomenu (Kur'an) i Mi ćemo ga čuvati. (Kur'an, 15:9)

Kao dokaz tome služi činjenica da na milione muslimana širom svijeta (kao i oni koji nisu Arapi) Kur'an, koji se sastoji od 604 stranice, od riječi do riječi mogu napamet da iscitiraju.

Ali, kako to da skoro ni jedan hrišćanin ne zna šta se nalazi u Kur'anu?

A kada im se kaže: „Slijedite ono što Allah objavljuje.“ Oni kažu: „Ne, slijedićemo ono na čemu smo zatekli svoje pretke.“ A zar i onda kada ih sotona poziva na patnju u ognju. (Kur'an, 31:21)

I muslimani su prije slanja Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i prije objavljivanja Kur'ana bili bogobožni hrišćani i Jevreji.

O sljedbenici Knjige, došao vam je Poslanik Naš – nakon što je neko vrijeme prekinuto slanje poslanika – da vam objasni, da ne biste rekli: „Nije nam dolazio ni onaj koji donosi radosne vijesti, ni onaj koji opominje!“ Pa, došao vam je, eto, onaj koji donosi radosne vijesti i koji opominje. A Allah sve može. (Kur'an, 5:19)

Pitanja o islamu se danas, nažalost, kreću oko skoro potpuno sporednih stvari. Zašto muslimanske žene nose pokrivače-mahrime na glavama? Iako se ovome moraju postaviti suprotna pitanja, zašto su prije oko 100 godina skoro sve žene, naročito u bogoslužbi, nosile pokrivače na glavama? Zašto su hrišćanske časne sestre uglavnom sve pokrivena? Ili zašto se Marija, koja je uzor za hrišćanske žene, uvijek predstavlja sa pokrivačem na glavi? Tako da se ovim pitanjima skreće sa teme konkretnog postavljanja takvog razmišljanja.

Pokrivanje glave je odraz vjerovanja, a ne samo znak prepoznavanja (slično kao kod nošenja krsta kod mnogih hrišćana). Isto tako pitanje koje ne dotiče srž teme islama je pitanje o tome zašto neki umno poremećeni ljudi u ime Allaha čine grozne zločine? Činjenica je da navodno pobožni ljudi nekada svoju religiju shvate pogrešno. Hrišćanski ratovi su dobar primjer za to. Od nasilja prema ljudima, životinjama i prirodi odriču se sve religije, pa tako i islam. Mnogo je važnija spoznaja toga da se u Kur'anu, pored pojašnjavanja prethodnih Božijih objava poslanicima, neka je mir nad njima, daje i pojašnjava jasno smisao života.

U Kur'anu i hadisima (vjerodostojne predaje od poslanika Muhammeda op.p.) se nalaze propisi i naredbe koje se tiču morala, etike i društvenih odnosa i uređenja, kao i pojašnjenje o slobodi mišljenja i Božijeg predodređenja koje je u detalje pojašnjeno. Kur'an, tj. njegov njemački prijevod, spada u uopšteno znanje za svakog čovjeka koji želi da živi srećno, kao i da na budećem svijetu postigne Božiju milost.

Jer Allaha se istinski boje samo učeni...

Onima koji će slijediti Poslanika, Vjerovjesnika, koji ne zna ni da čita ni da piše, kojeg oni kod sebe, u Tevratu i Jevanđelju, zapisana nalaze, koji će od njih tražiti da čine dobra djela, a od odvratnih odvrćati, koji će im lijepa jela dozvoliti, a ružna zabraniti, koji će ih tereta i teškoća koje su oni imali osloboditi. A oni koji u njega budu vjerovali, koji ga budu podržavali i pomagali i svjetlo po njemu poslato slijedili – oni će uspjeti.
(Kur'an, 7:157)

U Kur'anu i Poslaničkim govorima se o opisu Dženneta i Džehennema pridaje veliki značaj. Ukoliko detaljno ne budemo svjesni naših posljedica nećemo moći da živimo i da usmjeravamo naš svakodnevni život na ispravan način. Koliko dugo još trebamo da čekamo a da ne spoznamo istinu? Kako da znamo šta je dobro, a šta

loše, ukoliko ne poznajemo izvore vjerskih tekstova? Odmah nakon naše smrti biće nam dat rezultat našeg ovosvjetskog života – kao nakon ispita. Iz razloga što je naš život samo jedan ispit, u kojem možemo ili da položimo ili da padnemo.

Stoga će se u ovoj brošuri dati poseban značaj o vremenu nakon naše smrti (u originalnom tekstu stranica 34), jer tek kada budemo imali to saznanje kod sebe bićemo u stanju da svakodnevno ispitujemo svoje ponašanje. A samo se učeni istinski boje Allaha.

Odluka je na vama – zato nam je Allah podario slobodu izbora kao što nam je podario razum. Neka nam On pomogne da svakodnevno živimo po Njegovim propisima.

Nadamo se da će vas ove informacije koje su satkane od različitih naučnih izvora podstaći na interesovanje i zato vas mi pozivamo da odmah u početku zauzmete jedan neutralan, objektivan pogled na najvažniju poruku koja vam je poslata u vašem životu, a to je pogled na istinski smisao našeg života!

Šta je islam?

Islam je riječ arapskog porijekla što znači: mir, predanost i poslušnost. Riječ islam je izvedena iz riječi: „El-Islam“ koja u arapskoj lingvistici označava sljedeće:

- El-inkijad : pokornost, poslušnost
- Es-silm: mir i pomirenje
- El-istislam: predanost

Musliman je čovjek koji bez prisile i svojom voljom priznaje Allahovu uzvišenost i koji se trudi shodno Allahovim zapovjestima, koje su u objavama obznanjene, da u potpunosti nanovo uredi svoj život, i koji teži ka društvenom uređenju koje je u skladu sa Allahovim uputama.

Zato je „Muhammedizam“ pogrešan način nazivanja islama, jer to ne odgovara pravom duhu i prirodi islama, jer se i suviše lahko sa ovakvim nazivom dolazi do pogrešnog razumijevanja i stvaranja pogrešnih predstava o islamu i muslimanima kao što to svakodnevno možemo vidjeti. Sa druge strane, na osnovu kojeg prava bi mogli nekog muslimana da nazovemo „Muhammedancem“ kada je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, samo jedan u nizu poslanika kojeg muslimani prihvataju na osnovu Kur'anskih kazivanja bez pravljenja ikakvih razlika. Rečeno je u časnom Kur'anu:

Svi oni (vjernici) vjeruju u Allaha, Njegove meleke, Njegove knjige i Njegove Poslanike (i kažu): „Mi ne pravimo razliku među Njegovim poslanicima.“ (Kur'an, 2:285)

Što znači da ih sve priznaju kao poslanike, ali je među njima Muhammed najveći.

Također, je naziv islam dat od Allaha, kao što se On obratio vjernicima u Kur'anu: *Danas sam vašu vjeru usavršio i upotpunio prema vama Svoju milost i zadovoljam sam da vam vjera bude islam. (Kur'an 5:3)*

Na drugom mjestu Allah je kazao: *Zaista, jedina vjera kod Allaha je islam. (3:19)*

A u drugoj suri je kazao: *Reci: mi vjerujemo u Allaha i u ono što je nama objavljeno, i u ono što je objavljeno Ibrahimu, Ismailu i Jakubu i potomcima. I vjerujemo u ono što je dato Musau i Isau i drugim poslanicima od njihova Gospodara i mi ne pravimo među njima razliku i mi se Allahu u potpunosti pokoravamo. (Kur'an, 3:84)*

Na Arapskom je kazano: „Ve nahnu lehu muslimun.“ Mi smo Njemu pokorni-muslimani.

Allah je kazao: ***Ko bude želio neku drugu vjeru pored islama neće biti od njega primljeno i na budućem svijetu biće od izgubljenih.*** (Kur'an 3:85)

Molim vas, moji prijatelji, nemojte da vam smeta naziv „Islam“ u ovome Kur'anskom ajetu, jer bi smo mogli taj izraz da prevedemo isto tako na naš jezik (da ne koristimo izraz islam op.p.) pa bi u tom slučaju prevodili: „*A ko bude želio neku drugu vjeru, pored predanosti i pokornosti Bogu, takva od njega neće biti prihvaćena.*“

Svi Poslanici su pozivali u Islam.

Islam ne označava samo vjersko učenje koje je Allah objavio Poslaniku Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem, već je islam vjera i vjersko učenje koje je Allah objavljivao svim poslanicima, od Adema preko Nuha i Abrahima, pa sve do Musaa, Isaa i Muhammeda. Tako je u kazivanju o Ibrahimu u Kur'anu spomenuto: ***Ibrahim nije bio židov niti hrišćanin, već je on bio pravovjernik i Allahu predan (musliman).*** (Kur'an 3:67)

A na drugom mjestu su spomenute riječi poslanika Nuha, alejhisselam, svome narodu: ***Nisam tražio od vas nikakvu nagradu. Allah će mene nagraditi i meni je naređeno da budem jedan od predanih (od muslimana).*** (Kur'an, 10:72)

Tako da razumijemo da je Ibrahim zbog toga što je bio potčinjen Allahovoj volji i što je sve činio kako bi postigao Allahovo zadovoljstvo nazvan muslimanom, a isto tako svi poslanici prije njega i nakon njega, kao i svi oni koji su tog poslanika slijedili kao što su bili: Isaovi drugovi, izraelćani koji su slijedili Musaa iz Egipta, a isto tako i sljedbenici Muhammeda, neka je na sve njih Allahov selam. Tako isto se naziva svaki čovjek u svakom vremenu koji se potčinjeno predaje tražeći Allaha. Kao što je rečeno u poslovici: „Tražite, pa ćete naći. Kucajte, pa će vam biti otvoreno.“

Svi poslanici, alejhimusselam, koje je Allah iz čovječanstva izabrao bili su poslani sa istim zadatkom: da ljudima dostave islam. Stavljeno im je u zadatak da ljudima pojasne da čovjek može da bude istinski slobodan samo onda kada se oslobodi od pokornosti svim oblicima idola i kada se slobodnom voljom u potpunosti preda Allahu, Jedinom, Kojem pripada svaki oblik poslušnosti. U suprotnom kada čovek nije u pokornosti Allahu, postaje automatski rob nekom idolu kako god bilo njegovo ime: novac, seksualan odnos, ego ili nešto slično.

U Kur'anskom kazivanju spomenute su riječi poslanika Nuha: ***O narode moj, ja sam vam otvoreni***

opominjač, da Allahu budete pokorni i Njega se plašite i Njemu pokorni budete. (Kur'an, 71:2-3)

Isto tako Ibrahim, alejhisselam, je kazao svome narodu: ***Allahu se klanjajte i Njega se bojte. To je bolje za vas, kad biste vi samo znali. (Kur'an, 29:16)***

Isto kao što je govorio Isa kada se obraćao Allahu kazavši: ***Ja sam im samo govorio ono što si mi Ti naredio: Klanjajte se Allahu, i mome i vašem Gospodaru. (Kur'an, 5:117)***

A isto tako je kazivao Poslanik Muhammed: ***O ljudi, obožavajte vašeg Gospodara, Koji vas je stvorio i one prije vas, ne biste li bili bogobožazni. (Kur'an, 2:21)***

A na drugom mjestu Allah je kazao: ***Mi smo svakom narodu poslanika poslali: Allaha ibadet činite i klonite se idola. (Kur'an, 16:36)***

Iz ovoga uviđamo da historija čovječanstva predstavlja isto tako i historiju islama na ovom svijetu. Kad god bi neki ljudi u nekom narodu bili bez upute zbog toga što bi se izgubila ona koja je prethodno bila tu ili zato što su je ljudi promijenili, Allah bi poslao poslanika između tog naroda čiji je zadatak bio da vrati i uspostavi islam među narodom u svom izvornom obliku.

Tako se dešavalo uvijek sve dok čovječanstvo nije bilo u stanju da Božiju ideologiju u svim njenim djelovima zabelježi i sačuva, tako da od tog trenutka svaki razuman čovjek ima mogućnosti da to čisto učenje koje podrazumijeva predanost Allahu (islam) spozna iz nepromijenjenih Božijih izvora. Iz tog razloga je Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, poslednji Božiji Poslanik u redu svih Božijih poslanika, jer je tada to Božije učenje bilo čvrsto utvrđeno i zabeleženo. Niko više nije bio u stanju da to izmijeni. Jednom za sva vremena je pohranjeno u knjigama i srcima ljudi, tako da nema više potrebe za slanjem poslanika. Ko god bi želio da spozna put ka Allahu na raspolaganju mu je neizmijenjena Božija objava u obliku Kur'ana.

Svime ovim islam jasno naglašava da su sve božanske religije u svom izvornom učenju imale isti izvor i jednakost. Prema tom učenju su čovjekovoj duši postavljenje granice, koje ne može prevazići ni na osnovu jasnih a ni na osnovu empirijskih saznanja.

Sigurno je da su čovjekova saznanja o poslednjim pitanjima: „Odakle dolazim? Gdje idem? Zašto sam ovdje?“ van njegovih granica spoznaje, tako da je jedini izvor saznanja o tome koje čovjeku stoji na raspolaganju

Allahova Objava, koja mu je od početka postojanja čovječanstva bila na raspolaganju.

Allahovi poslanici su u toku historije čovječanstva bili prisutni u svakom mjestu i u svakoj zajednici, prenosili su ljudima Allahove upute. Ali se ta Božija ideologija nije mogla sačuvati u izvornom obliku. Naučno je dokazano da je do današnjeg dana dostupna samo poslednja Božija objava poslaniku Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem, koja je bez ikakvog iskrivljavanja.

Islam u arapskom jeziku označava isto tako i sklapanje mira i predanosti, sklapanje mira podrazumijeva da vjernik živi u miru sa sobom i svojom okolinom. Predanost se ogleda u prihvatanju Allahovog htijenja. Musliman sa islamom postiže mir sa predanošću Allahovoj volji.

U Kur'anu, svetom pismu muslimana sam Allah kaže da je On sam izabrao za ljude Islam kao njihovu religiju: ***Danas sam vašu vjeru usavršio i upotpunio prema vama Svoju milost i zadovoljan sam da vam vjera bude islam. (Kur'an, 5:3)***

Zapadni oblik nazivanja muslimana „Muhammedancima“ je neprihvatljiv. Muslimani ovaj

naziv energično odbacuju, jer je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, poslan kao Poslanik koji dostavlja islam, koji je kod Allaha jedino ispravni oblik vjerskog izražavanja.

Ko je „Allah“?

Allah je Arapska riječ za „jedinog istinskog Boga Koji se obožava“ i nije nikakav naziv za nekog posebnog Boga muslimana. Allah je Jedini Koji ima pravo da mu se ibadet čini i On je Slavljeni Stvoritelj svemira. Arapski hrišćani također za Boga koriste izraz Allah (slično je i na hebrejskom – Eloh, op.prev). On je stvorio čovječanstvo i pojasnio je ljudima u svojim objavama koji je najbolji i najispravniji način života na ovome svijetu i kojim putem treba da se kreću, kako na budućem svijetu ne bi bili kažnjeni.

Šta označava riječ „Musliman“?

Po značenju riječi, musliman je onaj koji se svojevoljno predao Allahovoj volji i koji je sebi za zadatak uzeo da živi u miru. Muslimanom se postaje izjavom da: **„Nema drugog boga koji zaslužuje obožavanje osim jedinog istinskog Boga (Allaha) i da je Muhammed Božiji poslanik“**. U nekom najširem značenju musliman je onaj koji se svojevoljno predaje

Allahovoj volji. Zato su svi poslanici koji su prethodili Poslaniku Muhammedu bili isto tako muslimani.

Kur'an spominje na poseban i izrazit način poslanika Ibrahima, koji je dugo pre Musaa i Isaa živjeo i koji nije bio „**niti jevrej niti hrišćanin.**“ Već „**musliman**“ kao što je došlo u Kur'anu 3:67, a bio je takav iz razloga što se predao Allahovoj volji.

Sa druge strane postoje ljudi, koji se nazivaju muslimanima, ali koji se ne predaju Allahovoj volji i zapovijesti, dok drugi daju najbolje od sebe kako bi živjeli islamski način života. Pravi sud o islamu se ne može donijeti ukoliko se samo posmatraju muslimani, koji jedino imaju muslimanska imena, a u svome svakodnevnom životu i ponašanju se ne ponašaju kao istinski muslimani. Koliko je neko „musliman“ zavisi od njegove spremnosti da se preda svojim vjerovanjem i djelovanjem Allahovoj volji.

Ko je bio Muhammed sallallahu alejhi ve sellem?

Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je rođen oko 570. godine Nove ere u gradu po imenu Mekka u Arabiji kao potomak uglednog tamošnjeg plemena Kurejš. Njegova loza se vraća na njegovog pretka Ismaila

sina Ibrahima. Muhammedov otac je umro prije njegovog rođenja, a njegova majka je umrla kada je on imao šest godina. Nije išao u školu, već je – kao što je to bilo uobičajeno u tom vremenu – odrastao u skrbništvu dojilje, a nakon toga ga je prihvatio i odgajao njegov djed, a posijle smrti djeda amidža.

Još u vrijeme njegove mladosti bio je poznat kao povjerljiv čovjek. Kada je imao otprilike četrdeset godina pojavio mu se melek Džibril u jednoj pećini u kojoj je on imao običaj da odlazi da bi se osamljivao i da bi razmišljao. Tada mu je objavio da je on od Allaha izabran da bude Poslanik. Objave koje su uslijedile nakon toga su se nizale u periodu od dvadeset tri godine nakon toga, a koje su zapisane i kasnije skupljenje u knjigu. Ta knjiga koja se naziva Kur'an je za muslimane posljednja i konačna Allahova objava. Kur'an je nepromijenjen i u svojoj originalnoj formi sačuvan, a potvrđuje ispravnost Tevrata, Psalama i Evanđelja, ali su ove knjige vremenom ljudskim uticajem izmijenjene.

**Da li se muslimani mole Muhammedu
sallallahu alejhi ve sellem?**

Ne. Muslimani se ne mole niti Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem, niti bilo kojem drugom poslaniku. Muslimani priznaju sve prethodne poslanike

kao što su Adem, Nuh, Ibrahim, Davud, Sulejman, Musa, Isa i sve ostale poslanike, alejhimusselam. Muslimani potvrđuju da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, pečat svih poslanika, što znači da je posljednji poslani Poslanik od Allaha. Muslimani vjeruju da se jedino Allahu smije moliti i da se jedino Allah obožava, i niko mimo Njega.

Šta muslimani kažu i misle o Isa-u?

Muslimani poštuju i vole Isa-a, alejhisselam, isto kao i njegovu majku Merjem. Kur'an nam pojašnjava da je Isa-a, Božijim čudom, rođen bez oca. Kaže Uzvišeni Allah:

Primer Isaov kod Allaha je kao primjer Adema. Stvorio ga je od zemlje, a zatim mu je rekao: „Budi!“ i on je postao. (Kur'an, 3:59)

Isa je uz Allahovu pomoć imao kod sebe mnoga čudesa, između ostalog mogao je odmah nakon svog rođenja da govori kako bi odbranio svoju majku i da bi potvrdio njenu čednost. Allah mu je dao i druge sposobnosti kao što je liječenje slijepih i bolesnih,

oživljavanje mrtvih, pravljenje i načinjavanje žive ptice od zemlje, a najvažnije je to što mu je Allah dao poruku koju je trebao da dostavi čovječanstvu. Sva ta čuda koja mu je podario potvrđivala su njegovo poslanstvo. Isa nije razapet, već je udzignut na nebesa kao što je to spomenuto u Kur'anu u poglavlju (3:54-55) a također i 19-to Kur'ansko poglavlje „Merjem“ spominje i pojašnjava Isaova čuda u ajetima od 19:27-34.

Šta su osnovne obaveze jednog muslimana?

Islam se gradi na pet stubova, iz kojih proizilaze osnovne obaveze. A to su:

1. Svjedočanstvo „Šehadet“ da postoji samo jedan istinski Bog i da je Muhammed Njegov Poslanik.
2. Molitva „Salah-namaz“ koja se svaki dan obavlja pet puta.
3. Post muslimanskog mjeseca Ramazana.
4. Izdvajanje za siromašne „Zekat“ tj. milostinja koja je obavezno izdvajanje za dobre namjene iz imetka bogatih muslimana.
5. Hodočašće u Mekki „Hadždž“ koje je obavezan obaviti svaki fizički i finansijski sposoban

musliman ili muslimanka barem jednom u svome životu.

Svi ovi stubovi bi trebali da imaju podjednak značaj za jednog muslimana, a on bi trebao da ih obavi kako bi se njegova „građevina“ izgradila i kako bi ona imala ispravan oblik. Protivrječno je da neki musliman obavi hadždž, a da ne posti ili da ne obavlja namaz redovno. Sa ovim stubovima islama izgrade se u jednom čovjeku sva moralna ponašanja kao što su: iskrenost, poštenje, strpljivost i sve druge pozitivne osobine. Svaki musliman ne bi trebao u svome životu da samo praktikuje navedene stubove islama, već bi trebao da se trudi da izgradi svoj karakter i ponašanje.

Čemu služe ti ibadeti u islamu?

Svrha ovih ibadeta u islamu je da čovjek postane svjestan Allahove prisutnosti. Bilo to sa molitvom, postom ili izdvajanjem novca za siromašne, to su sve koraci na putu ka cilju, a to je postizanje Allahovog zadovoljstva. Kada neko živi, a pritom je u njegovim mislima i postupcima prisutna svjesnost o Allahu, onda se takav može nadati Allahovom zadovoljstvu na ovome i budućem svijetu.

Šta očekuje jednog muslimana nakon njegove smrti?

Allah je apsolutno pravedan, i kako bi On sproveo Svoju pravednost postavio je u islamu jedan oblik principa pravednosti. Ljudi koji čine dobro biće nagrađeni, a oni koji čine zlo shodno tome će biti kažnjeni. Zbog toga je On stvorio Džennet i Džehennem, u koje će ljudi ulaziti shodno njihovim stanjima.

Muslimani znaju, da je život na ovome svijetu samo kratko uživanje i da nakon ovoga drugi život slijedi. Ovosvjetski život je ispit, i onaj ko položi ovaj ispit dobiće kao nagradu na budućem svijetu vječan životu u sreći i zadovoljstvu i u društvu drugih dobročinitelja zajedno u Džennetu.

Šta se dešava sa „nevjernicima“ nakon smrti, i da li postoje grijesi koje Allah neće oprostiti?

Kur'an nam jasno kazuje: *Ko uradi koliko trun dobra vidjeće ga, a ko uradi koliko trun zla vidjeće ga.* (Kur'an 99:7-8)

Značenje ovih riječi je da ljudi koji nisu vjerovali, ali su na ovom svijetu činili dobra djela, da će oni na osnovu njihovih dobrih djela biti na ovome svijetu nagrađeni. Sa druge strane ljudi koji su bili muslimani i

radili dobra djela biće i na ovome i na budućem svijetu nagrađeni. Ali konačni sud o svakom čovjeku na kraju pripada Allahu kao što je to spomenuto u Kur'anu (Kur'an 4:48,116).

Bitno je napomenuti da je sam Džehennem kao i Džennet sačinjen od raličitih stepena kažnjavanja tj. uživanja.

Zašto muslimanske žene moraju da nose pokrivač-mahramu za glavu?

Musliman mora kada je u pitanju njegovo odijevanje, također, da vodi računa da to bude oličeno skromnošću, tako da čovjek svojim izgledom ne bi predstavljao jedan obični predmet za udovoljavanje prohtjeva. Stoga je islam propisao kako muškarcima tako i ženama određena pravila prilikom odievanja. Odjeća ne smije da bude pretanka, niti preuska kako ne bi odslikavala djelove tijela. Odjeća kod muškarca je makar minimalna da pokriva tijelo od pupka pa sve do koljena, dok kod žena odjeća mora da pokriva cijelo tijelo osim

lica i ruku¹. Pokrivanje lica nije strogo propisano, kao što je došlo u Kur'anu (24:31), a koje se izjavama poslanika Muhammeda potkrepljuju.

Svi ovi propisi kao i drugi koji su propisani u islamu, važe za muslimane nakon njihovog puberteta, jer taj period označava nastupanje doba punoljetnosti po islamskom učenju.

Da li je u Islamu zabranjeno samo svinjsko meso?

Muslimanu je u Kur'anu naređeno da ne jede kako svinjsko meso, tako i sve produkte koji se prave od svinje, a isto tako mu je zabranjeno da jede meso od uginulih životinja (Kur'an 5:3).

Muslimanu je isto tako zabranjeno konzumiranje alkoholnih pića kao što je vino ili pivo, a isto tako mu je zabranjeno konzumiranje opojnih sredstava u vidu droge i slično.

Da li postoji nešto što se zove „sveti rat“ ili šta je to „džihad“?

¹ Postoji i drugo islamsko mišljenje gde je žena obavezna da pokrije i te delove tjela sa tzv. nikabom ili velom u prisustvu muškaraca koji joj nisu u bliskom srodstvu. (op.prev.)

Puno puta se u medijima koriste izrazi kao što je Džihad ili „sveti rat“ i koriste se kao da označavaju isto pitanje. U islamu značenje i nazivanje „sveti rat“ ne postoji. Pod izrazom „džihad“ koji u arapskom jeziku znači „činjenje napora ili truditi se“ što preciznije rečeno podrazumijeva „truditi se na Allahovom putu“. Tako bilo koji trud u svakodnevnom životu koji čovek čini kako bi zadovoljio Gospodara može se posmatrati i nazivati džihadom. Jedan od najvećih oblika džihada jeste da se ljudi suprostave tiranskoj vlasti i da se u lice kaže istina. Isto tako i borba protiv sopstvenog ega, kao i borba protiv lošeg ponašanja su oblici truda na Allahovom putu. U džihad se isto tako ubraja i to da se uzme oružje u ruke kako bi se branio i odbranio islam tj. neka muslimanska zemlja od zločina neprijatelja.

Koji su praznici u Islamu?

Okončanje posta mjeseca Ramazana se obelježava sa „Idu-l-fitr“ ili poznato kao „Ramazanski bajram“. Muslimani taj dan obelježavaju obavljanjem javnog namaza, sa posebnim jelima, prijateljskim i rodbinskim posjetama kao i sa davanjem poklona.

Drugi praznik je „Idu-l-adha“ ili poznato kao „Kurbanski Bajram“ koji se obelježava krajem hadžijskih obreda tj. godišnjem hodočašću muslimana u Mekki.

Nakon obavljanja javne molitve prinose oni koji su finansijski u mogućnosti žrtvu u obliku ovce i slično tome.²

Šta je „Šerijat“?

Šerijat predstavlja sveobuhvatni zakon koji je Allah propisao muslimanima, a koji se gradi na dva izvora, a to je:

a. Kur'an

b. Sunnet tj. govor i upute Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem.

Šerijat obuhvata i reguliše sve sfere privatnog i društvenog života. U tom uređenju su uključeni: pravo na život, posjedovanje imovine, politička i religijska sloboda, kao i zaštita prava žena i manjina. Najniži postotak prisutnosti zločina i kaznenih djela je u muslimanskim sredinama koje se u zakonodavnom i kaznenom uređenju vraćaju na Islamski Šerijat.

Da li se islam širio „vatrom i sabljom“?

² I tim mesom hrane svoju rodbinu, prijatelje i siromašne (op.rev.)

Kur'an jasno kazuje: *Nema prisile u vjeru.*
(*Kur'an*, 2:256)

I zbog toga niko ne može biti natjeran da prihvati islam. Istina je da su muslimanske vojske kada bi kretale, kako bi neku zemlju ili narod oslobodili, sa sobom nosili sablje, ali se islam nije širio uz pomoć sablje, jer možemo naći na mnogim mjestima da danas tu žive muslimani kao što je na Dalekom Istoku, jedan deo Kine kao i u mnogim djelovima Afrike, a nije zabelježeno da su tu ikada kročile muslimanske vojske. Ukoliko bi rekli da se islam širio sa sabljom, onda bi morali reći i da se hrišćanstvo širilo puškama, F16 bombarderima i atomskim naoružanjem, a nijedno od toga ne odgovara stvarnosti. Hrišćanstvo se širilo djelovanjem hrišćanskih misionara, dok se islam u većini širio sa djelovanjem muslimanskih trgovaca i putnika.

Postoji 10% Arapa koji su i dan danas hrišćani. Isto tako u mnogim drugim muslimanskim zemljama je muslimanska tolerancija osigurala život i egzistenciju svim nemuslimanskim manjinama, a i dan danas skoro pa u svim muslimanskim zemljama postoje nemuslimanske manjine. U Saveznoj Republici Njemačkoj mnogi Njemci svojevóljno prihvataju islam. Oni kao i svi drugi muslimani žele da sa svojim sugrađanima žive u miru i

oni ne poseduju nikakve sablje kako bi druge preveli na islam.

Kakav je stav islama o nasilju i terorizmu?

Islam je religija mira i predanosti Allahu i mnogo značaja pridaje svetosti ljudskih života. Tako se u jednom ajetu u Kur'anu kaže: ***Ko jednu dušu ubije, a koja nije ubila drugog nekog ili ne čini nered na Zemlji, pa takav kao da je ubio cijelo čovječanstvo. (Kur'an 5:32)***

Islam osuđuje bilo koji oblik nasilja kao što je bio slučaj na primjer u hrišćanskim krstaškim ratovima, u Španiji prilikom inkvizicije, ili tokom Drugog svjetskog rata, ili užasna zlodjela počinjena u Bosni. Neko ko čini nasilje nemoguće je da istovremeno praktikuje svoju vjeru. Sa druge strane nekada upotreba sile može biti samo reakcija potlačenog naroda. Terorizam i nasilje možemo naći i u mjestima gdje ne žive muslimani, kao što je slučaj u Sjevernoj Irskoj, Južnoj Africi, Latinskoj Americi ili u Šri Lanci. Nekada se nasilje desi prilikom borbe između nekoga ko posjeduje i ko ne posjeduje neko dobro, između potlačenih i tlačitelja. Zato je bitno da se razdvoji i da se tačno ustanovi zašto neki ljudi postaju teroristi. Terorizam kao sredstvo sprovođenja i uspostave određenih ciljeva se suprotstavlja osnovnim islamskim načelima. Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve

sellem, je zabranio čak i u bitci da se bori protiv ljudi, koji nisu direktno uključeni u ratna dejstva. Čak je išao do tog stepena da je zabranio da se u ratu uništavaju usjevi nepritelja.

Šta je to „Islamski fundamentalizam“?

Izraz „Islamski fundamentalizam“ koji je u očima Zapada otpočeo sa revolucijom u Iranu se stavlja u jedan red sa terorizmom. Zapadni svijet u njemu, nakon raspada Sovjetskog Saveza, vidi najveću opasnost za sebe. Ali taj izraz „Islamski fundamentalizam“ je za apsolutnu većinu muslimana u islamskome svijetu apsolutno pogrešan izraz. Oni bi prihvatili značenje toga da su oni vezani i utemeljni na fundamentima svoje vjere, ali ne prihataju značenje toga da su oni teroristi.

Teroristički napadi koji su navodno činjeni u ime islama, mediji tendenciozno opisuju kao akt „Islamskog fundamentalizma“. Iako je terorizam u stvarnosti u apsolutnoj suprotnosti sa temeljima islama, i bombaški napadi ne mogu biti nazvani „islamskim“, sve dok postoji opcija da se taj spor riješi na miroljubiv način. Islam ne daje ratu pretpostavljen položaj, kao što ćemo vidjeti da su islamsko vjerovanje i kultura cvjetali u periodu mira i kada nije postojalo ratnih dejstava. Zato je jako nužno da se o ovoj temi bude objektivn i da se ne optužuje islam

kao i ostali muslimani zbog toga što neki zloupotrebljavaju islam za svoja nedjela.

Da li Islam posjeduje poseban način računanja vremena?

Islamski kalendar počinje sa iseljenjem (hidžrom) poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, iz Mekke u Medinu 622. n.e. Islamska godina se računa po mjesecu i traje 354. tj. 355. dana. Prvi mjesec u islamskoj godini se naziva Muharrem. Početak 2005. god. n.e. odgovara 1425/1426 god po hidžretskom kalendaru.³

Zašto muškarci u Islamu smiju da imaju više žena?

Vjerska predanja potvrđuju da su osim Isaa koji nije bio oženjen mnogi poslanici imali više od jedne supruge. Za muslimane je po Kur'anu dozvoljeno da istovremeno budu oženjeni sa više od jedne žene, ali ne samo kako bi puku strast zadovoljili, već kako bi time načinili skrbništvo za udovice i siročad. (Po islamskom učenju nije nužno da budu žene udovice već mu je dozvoljeno oženiti prikladnu devojku, kao što mu je dozvoljeno da se oženi ukoliko mu je potreba za to veća op.prev.)

³ 2014. god. n.e., odgovara 1435/1436. hidžretskoj godini op.prev.

Višeženstvo nije obavezno u islamu, a u praktičnom stanju je to rijetko zastupljeno među muslimanima. U predislamskom periodu je isto tako bilo uobičajeno da muškarac ima više supruga, tako su neki od njih imali do 11 supruga istovremeno. Pa je taj čovek upitao poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, : „Šta da radim sa ovim brojem žena?“ pa mu je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio: „Razvedi se osim od četiri.“

Jer je u Kur'anu kazano:

I ženite se ženama koje su vam dopuštene sa po dvije, tri ili četiri. A ako se bojite da budete nepravedni onda samo sa jednom. (Kur'an, 4:3)

Pošto je u praktičnom smislu teško da čovjek bude u potpunosti pravedan prema svim ženama većina muslimana nema više od jedne žene. Sam poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je od 25. do 50. godine života bio oženjen samo sa svojom suprugom Hatidžom. U zapadnom svijetu je uobičajeno da muškarci koji su oženjeni sa jednom suprugom posjeduju sa strane vanbračne veze, tako je u novinama „USA tudej“ (4.4.1988. godine, u pasusu D) navedeno istraživanje koje je sprovedeno po kojem je ispitano 4.700 parova u kojem su žene pitane koji bi status one željele imati. U kojem su

odgovorile da bi radije bile druga supruga nego da budu „druga priležnica“ pošto sa tim statusom nemaju nikakva prava niti finansijsku sigurnost koja po zakonu pripada udatim suprugama. Kako kažu, po ovom drugom im se čini da ih muškarci samo iskorišćavaju.

Da li su žene u islamu potlačene?

Ne, baš suprotno. Islam je podigao stepen žene još pre 1.400 godina sa time što joj je dao pravo razvoda, pravo na finansijsku nezavisnost opskrbnitvo, kao i pravo da bude u statusu poštovane žene sa hidžabom, a to sve u vremenu kada su žene u ostalim djelovima svijeta, što uključuje i Evropu, bile bez takvih prava.

U pogledu svojih vjerskih djelovanja ženi je dat jednak stepen kao muškarcu. (Kur'an 33:35) A to se u Kur'anu na drugom mjestu na sljedeći način pojašnjava:

A onaj ko čini dobro, bio muškarac ili žena, a vjernik je, ući će u Džennet i neće mu se učiniti ni koliko trun jedan nepravde. (Kur'an, 4:124)

Islam dozvoljava ženi da nakon udaje zadrži svoje djevojačko prezime, da svoj sopstveno zarađeni novac zadrži za sebe i njime raspolaze kako želi. Isto tako

nalaže muškarcu da ženu zaštiti od javnih uznemiravanja. Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao muslimanskim muškarcima: „**Najbolji od vas su oni koji su najbolji prema svojim porodicama.**“ Tako da danas pojedini muškarci nekada ugnjetavaju žene, a ne islam. A to je iz razloga zbog njihovih kulturoloških običaja ili njihovog nepoznavanja svoje sopstvene religije.

Da li je Islam netolerantan prema vjerskim manjinama?

Islam priznaje religijsko pravo na manjine. U Kur'anu se to, između ostalog, navodi u sljedećem ajetu: *Nema prisile u vjeru.* (Kur'an 2:256)

Kako bi im osigurao dobre uslove i sigurnost propisao je porez tzv. „Džiziju“ za takve zajednice, a isto tako su oslobođeni od vojnog služenja. Poslanik Muhammed je muslimanskim vojskovođama zabranio da ruše crkve ili sinagoge. Halifa Omer čak nije dozvolio muslimanskim oslobodiocima da obave namaz u crkvi kako time ne bi povrijedili osjećaje hrišćana.

Jevreji su u muslimanskoj Španiji živjeli u miru sa muslimanima, i njihov socijalni život je u tom periodu cvjetao, dok su sa druge strane u ostalom djelu Evrope bili proganjani. Sami Jevreji taj period svoga života i

historije posmatraju kao zlatno doba. U muslimanskim zemljama hrišćani su živjeli u izobilju, preuzimali bi službene pozicije i ne bi im bio sprečavan odlazak u crkvu. Hrišćanskim misionarima bi bilo dozvoljeno da grade škole kao i bolnice i da iste održavaju. Sa druge strane muslimani često puta ne uživaju u istim tim slobodama niti nailaze na toliku toleranciju, uzimajući u obzir špansku inkviziciju i Krstaške ratove ili u Izraelu ili čak Indiji. Muslimani su svjesni da vođa prilikom svog upravljanja neće uvijek imati obzira prema islamu.

Kakvo je islamsko viđenje sledećih pitanja:

- Prijateljstva i intimni odnosi:

Islam ne dozvoljava vanbračne odnose. Islam jasno potencira bračne zajednice koje jasno služe kao zaštita od takvih iskušenja i kao sredstvo uspostavljanja međusobne ljubavi, samilosti i mira.

-Homoseksualizam:

Islam kategorički odbija bilo kakav oblik manifestovanja homoseksualnih naklonosti i to naziva jasnim oblikom grijeha. (Kur'an, 7:80, 26:165).

Nezavisno od te zabrane muslimanski doktori moraju biti na usluzi prilikom liječenja bolesnika od

SIDE i moraju da im pridaju brigu kao i prema svim bolesnicima, iako su se inficirali homoseksualnim putem.

-Zaštite od trudnoće i abortusi:

Islam dozvoljava zaštite od trudnoće u opravdanim slučajevima, dok zabranjuje bilo kakav oblik nasilja prema nerođenim životima. Islam na abortus gleda kao na ubistvo, zato što je to jasan oblik napada na živo biće, i dozvoljava samo u slučaju, ukoliko se tim abortusom spašava život majke.

- Eutanazija i samoubistvo:

Islam se jasno protivi samoubistvu, kao što se protivi i eutanaziji.

-Transplantacija organa:

Spašavanje ljudskih života ima u islamu visok značaj i stepen (Kur'an, 5:32), zbog toga se transplantacija organa u uopćenom smislu smatra dozvoljenom, uz uslov da je to uz pristanak donatora. Dok je prodaja organa kategorički zabranjena.

Kako se muslimani trebaju ponašati prema hrišćanima i jevrejima?

Kur'an hrišćane i jevreje naziva „Sljedbenicima Knjige“ tj. da su oni od onih koji su imali kod sebe Božiju objavu prije vremena Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Muslimanima je naređeno da se sa njima ophode sa poštovanjem i da se ne ophode sa njima ratoborno sve dok oni ne počnu sa napadima na muslimane i islam. To poštovanje i tolerancija nisu ograničeni samo na hrišćane i Jevreje, ali zbog svojih u osnovi monoteističkih uvjerenja koje imaju na osnovu tradicije poslanika Ibrahima, može se reći da imaju poseban stepen kod muslimana. Muslimani stalno gaje nadu da će im se hrišćani i Jevreji pridružiti kako bi obožavali samo jednog Boga i da će se potčiniti Njegovoj volji.⁴

Kur'an je objavljen svim ljudima kako hrišćanima tako i Jevrejima, i nije samo za sadašnje muslimane. Nažalost, ovih činjenica mnogi ljudi u Evropi nisu svjesni. Mnogi današnji muslimani su prije objavljivanja Kur'ana ili prije njihovog prvog kontakta sa Kur'anom bili ili hrišćani ili Jevreji. Njihovi nasljednici se danas mole pet puta dnevno, poste čitav mjesec i pokoravaju se Allahovim naredbama u Kur'anu i nadaju se Njegovoj milosti i nagradi u Džennetu. Oni vole i poštuju Isaa kao i

⁴ Da će primiti islam kao poslednju Božiju objavu. (op.prev.)

Musaa, neka je selam nad njima, isto kao što vole i poštuju Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem.

Allah se obraća hrišćanima i Jevrejima direktno u Kur'anu i poziva ih da slijede Kur'an, ako se nadaju Božijoj nagradi na Sudnjem danu.

Allah tebi (Muhammede) objavljuje Knjigu, pravu istinu, koja prethodne potvrđuje, a Tevrat (Toru) i Indžil (Evandjelje) objavio je. (Kur'an, 3:3)

Recite: Mi verujemo u Allaha i ono što se objavljuje nama, i u ono što je objavljeno Ibrahimu, i Ismailu, i Ishaku, i Jakubu i potomcima i u ono što je dato Musau i Isau, i u ono što je dato vjerovjesnicima od Gospodara njihova i mi ne pravimo nikakve razlike među njima, i mi se samo Njemu pokoravamo. (Kur'an 2:136)

Kada je Poslanik Muhammed , sallallahu alejhi ve sellem, poslao jednog misionara u Jemen rekao mu je: „**Ti dolaziš narodu od sljedbenika Knjige, tako neka prvo u što ćeš ih pozivati bude monoteizam - da nema drugog boga osim Allaha i da sam ja Njegov Poslanik. Ako te poslušaju u tome, pojasni im da im je propisano da obavljaju pet namaza u toku dana i noći. Ako te poslušaju, pojasni i da im je Allah propisao da**

izdvajaju milostinju iz imetka koje se uzima od njihovih bogatih i daje se siromašnima. Ako te u tome poslušaju, onda se dobro pričuvaj da im uzimaš od najboljeg njihovog imetka (tj. uzimaj za porez od njihovog osrednjeg imetka op.prev.) i dobro se pričuvaj dove onoga kome je učinjena nepravda, jer između nje i Allaha nema zastora (prepreke).“ (*Hadis beleže Buhari i Muslim*)

Osnove islamskog vjerovanja

Svaki musliman vjeruje u jednog Boga Koji je Uzvišen oduvijek i Koji je Vječan, Svemoćan, Samilostan i Milostiv, Koji je Stvoritelj i Oprskrbitelj. Allah nema ni oca ni majku a ni sina. On nije rodio niti je rođen. **Ništa Mu nije slično.** On je Bog svih ljudi, a ne nekog posebnog plemena ili rase. Allah je Uzvišen i Veličanstven, ali ipak je blizak svojim robovima, On čuje njihove molitve i pomaže im. On voli ljude i oprašta im grijehе. Njegova milost obuhvata sva stvorenja. On ljudima daje mir, sreću, znanje i uspjeh.

Allah je „Milostivi“ (najčešće korišćeno Allahovo ime tj. Njegova osobina), Sveznajući, Svemoćni, Milostivi, Jedinstveni, Koji sve čuje, Koji sve vidi, Živi, Onaj Koji govori, Upravitelj i Onaj Koji je Mir. Mnoge Božije osobine su spomenute u Kur'anu.

Allah je ljudima stvorio razum, kako bi mogli da razumiju, stvorio im je dušu i svijest kako bi mogli da čine dobro i kako bi bili pravedni. Stvorio je osjećanja, kako bi ljudi bili ljubazni i ljudski. I pored svih tih blagodati koje je Allah podario ljudima On ipak nema nikakvu potrebu za ljudima, zato što On nema potrebu za ničim i zato što je On nezavistan. Allah nas poziva da Ga spoznamo, da Ga zavolimo i da slijedimo Njegova uputstva, a sve je to u našu korist i za naš uspjeh.

Vjerovjesnici i poslanici

Musliman mora da vjeruje u sve Božije vjerovesnike i poslanike bez ikakve razlike. Svi poslanici su bili ljudi koji umiru. Oni su od Allaha odabrani kako bi ljude podučili islamu.

Kur'an je spomenuo 25 poslanika i vjerovjesnika, a obavijestio nas je da postoje i drugi pored spomenutih. Poruka koju su svi poslanici sa sobom nosili je u svojoj biti bila jedna te ista, a to je bio poziv u islam i ta poruka je dolazila iz jednog te istog izvora. Svi poslanici su tražili od ljudi da se predaju Allahovoj volji što znači da postanu muslimani.

Objavljivanje Kur'ana

Musliman vjeruje u sve objave koje su spuštene kakve su bile u njihovom originalnom obliku. Allah, Stvoritelj nije ostavio ljude bez upute i smjernica. Iz tog razloga su objave slate kako bi izvele ljude na ispravan put. Poruka svih vjerovjesnika i poslanika je bila jedna, a to je da traže od ljudi da se vrate na Allahov put sa koga su bili skrenuli.

Kur'an je sveta muslimanska knjiga i on je poslednja i konačna uputa ljudima, koja je preko meleka Džibrila spuštена poslednjem Poslaniku Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem. Svaka riječ koja je na arapskom jeziku u njemu je objavljena originalna Allahova riječ.

Kur'an koji je objavljen u periodu od 23 godine sastoji se od 114 poglavlja sa preko 6.000 stihova. Kur'an govori o čovjeku i životnom cilju čovjeka, govori o različitim životnim sferama kao što govori i o životu nakon smrti. Uklapa i objedinjuje principe, smjernice i savjete. Kur'an posmatran sa historijskog aspekta je ostao nepromijenjen i u svojoj originalnoj formi prenesen. Mnogi muslimani su učili i naučili napamet mnoge djelove iz Kur'ana, a milioni muslimana znaju čitav Kur'an napamet.

Meleki

Meleki su duhovna bića koja su stvorena od svjetlosti a koja nemaju potrebe za hranom i pićem.

Ne posjeduju slobodnu volju kao ljudi, i stvoreni su samo za obožavanje Allaha i izvršavanje Njegovih naredbi.

Sudnji dan

Muslimani vjeruju u Sudnji dan, to je Dan kada će se završiti presuda ljudima za njihov ovosvjetski život. Nakon smrti ljudi će biti oživljeni a njihova djela koja su radili na ovom svijetu biće im predložena. Tada će im Allah ili oprostiti ili će im dati njihovu zasluženu kaznu. Ni trun dobrog ili lošeg djela neće biti tada izostavljen. Allah će na Sudnjem danu podariti apsolutnu pravdu. Znanje o Sudnjem danu (kada će se desiti op.prev.) zna samo Uzvišeni Allah.

Predodređenje (Sudbina)

Musliman vjeruje u predodređenje. Predodređenje podrazumijeva neograničeno Allahovo znanje i moć da sve svoje planove i htijenja unaprijed odredi i u stvarnost sprovede. Allah je Mudri, Pravedni i On je pun ljubavi i šta god On da radi čini sa razlogom, iako mi nekada

nismo u stanju da shvatimo mudrost u Njegovim postupcima.

Svaki čovjek razmišlja, planira i donosi odluke, ali ukoliko se stvari ne dešavaju na način kakav on želi ne smije nikad da izgubi nadu i strpljivost. Umjesto toga treba da se pouzda u Allaha. Treba strpljivo da podnosi i da prihvati odredbe koje mu je Allah odredio.

Smisao života

Svaki musliman veruje da je smisao života da on bude pokoran Uzvišenom Allahu. Pokornost Allahu ne znači da cio svoj život provedeš u povučenosti i meditiranju. Pokornost Allahu znači nastojati da život uskladiš prema Allahovim pravilima i naredbama.

Pokornost Allahu znači da Ga spoznaš, da Ga voliš, da Mu se predaš i budeš pokoran i da sve svoje životne sfere uskladiš prema Allahovoj volji.

Položaj ljudi

Položaj čovjeka je, nasuprot drugih živih bića, na jako visokom stepenu. Samo je čovjek opskrbljen sa sposobnostima kao što su razum, duhovnost i slobodna volja. Čovek nije od samog svog rođenja proketo i

griješno biće, već on posjeduje potencijal za oplemenjivanjem i činjenjem dobra.

Islam nas isto tako uči da je svaki čovjek rođen kao musliman (na ispravnoj veri op.prev.) Svi ljudi se rađaju bez ijednog grijeha. Kada čovjek dođe u period puberteta i ako je njegovo psihičko stanje stabilno postaje tako odgovoran za sva svoja djela i postupke. Prvi ljudi su bili Adem i Hava, i zajednički su počinili grijeh i nakon toga su zamolili Allaha da im oprost i On im ga je oprostio.

Oprost

Svaki musliman je ubjeđenja da se čovjek za oprost svojih grijeha i prestupa u pogledu Allahovih naredbi mora truditi za njihov oprost, slijedenjem Allahove upute. Niko ne može za nekog drugog da radi i djeluje kako bi mu bilo oprosteno. Kako bi postigao oprost čovjek mora da spoji kod sebe između vjerovanja i djela. Samo vjerovanje bez djela, kao i djelo bez vjerovanja ništa ne koristi. Sa druge strane Uzvišeni Allah neće nikog kazniti ukoliko je taj bio na Pravom putu i činio dobra djela.

Prihvatanje vjerovanja

Musliman vjeruje da vjerovanje jednog čovjeka nije potpuno i ispravno ukoliko samo vjeruje bez pitanja i ako bude samo slijepo slijedio vjeru. Čovjek mora svoje vjerovanje i ubjeđenja da izgradi bez prisustva ikakvih sumnji. Islam jasno osigurava pravo na slobodu vjerovanja i zabranjuje teranje na vjerovanje u religiju.

Svaki musliman pravi jasnu razliku između Allahovih riječi i riječi Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem (ne u prihvatanju već u izvornom smislu da jasno zna šta je od Kur'ana, a šta ne, jer su riječi poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, isto uputa koja je došla od Allaha, ali nisu dio Kur'ana op.p.). Izreke Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, koje se zovu hadisi predstavljaju pojašnjenja Kur'ana. A Kur'an i Hadisi su dva izvora islama iz kojih se svo znanje crpi.

Načela islama

Allah je ljudima propisao pet osnovnih vjerskih radnji, od kojih su neke svakodnevne, neke sedmične, neke godišnje, a neke se obavljaju barem jednom u životu. Ove radnje služe kako bi se duhovne potrebe ljudi

zadovoljile i kako bi se njima u ljudskom životu dao jedan aspekt Božijeg uređenja.

Pet osnovnih načela islama su:

1. Kelime i šehadet (Svjedočenje da nema istinskog boga osim Allaha i da je Muhammed Njegov Poslanik)

2. Pet dnevnih namaza

3. Post mjeseca Ramazana

4. Izdvajanje milostinje iz imovine tzv. Zekat

5. Hodočašće u Mekki tzv. hadždž.

1. Svjedočenje vjerovanja (Kelime i šehadet)

Vjerovanje u jednoću Uzvišenog Allaha musliman potvrđuje izricanjem vjerovanja riječima: „Ja svjedočim da nema drugog istinskog boga osim Allaha i svjedočim da je Muhammed Njegov Poslanik.“

Na arapskom jeziku: „Ešhedu en la ilahe illellah ve ešhedu enne Muhammeden resulullah.“

2. Pet dnevnih namaza

Klanjanje Stvoritelju pet puta dnevno je najbolji način da čovjek kod sebe izgradi jaku vjersku ličnost. U toku molitve se uključuje svaki mišić i duša kao i razum u službi u veličanju Uzvišenog Allaha. Islamska molitva ne predstavlja samo ibadet, već je to jedan od vidova duhovne meditacije i duhovne predanosti kao i jačanje ljudskog karaktera i tjelesnih vježbi.

Pored obaveznih namaza postoje i drugi neobavezni i dobrovoljni koji se mogu u svakom vremenu i načinu obaviti.⁵

3. Post

Ustručavanje od jela, pića i polnog odnosa prilikom posta predstavlja vid učenja čovjeka principima istinske ljubavi prema Allahu, a uz sve to postač spoznaje i smisao nade, poniznosti, strpljivosti i nesebičnosti, ustručavanja, snage volje, samokontrole, izgradnje duha socijalne pripadnosti, jedinstva i bratstva. Obavezni post

⁵ Misli se na različite vrste namaza od kojih neki imaju istu formu tjelesnog obavljanja kao i obavezni, ali su nevezani za vremenski period, kao što postoje molitve koje su vezane samo za izgovaranje određenih govornih molitvi bez udjela tjelesnog djelovanja op.prev.)

tokom mjeseca Ramazana traje od pojave zore pa sve do zalaska Sunca.

4. Zekat

Udjeljivanje je vid ibadeta i duhovne investicije. Porez na imetak na koji iz imetka bogatih imaju pravo siromašni nije samo vid čišćenja imetka od lošeg, već je isto tako vid čišćenja duše od sebičnosti i pohlepe kao što i izdvajanje iz imetka čisti i srce od zavisti. Islam kao vjera sredine zauzima odmjeren, pozitivan i efektivan stav u odnosu između čovjeka kao pojedinca i zajednice, između naroda i vlasti, između kapitalizma i socijalizma, između materijalizma i duhovnosti.

5. Hodočašće u Mekki (Hadždž)

Hodočašće u Mekki je najveće okupljanje na svijetu koje se jedanput godišnje održava u Mekki i Medini. Mir je ono što je ključni moto ovoga skupa.

Mir sa Allahom, mir sa ljudima, mir sa sobom i mir sa svim stvorenjima. Običaj ovog obredoslovlja potiče još iz perioda poslanika Ibrahima, koji je zajedno sa svojim sinom poslanikom Ismailom izgradio Allahovu kuću – Kabu- u Mekki.

Od obelježja Hadždža je i to da se muslimani podsjetite na Sudnji dan, na dan kada će svi ljudi pred Gospodarom stajati.

Islam obuhvata sve životne sfere

Muslimani imaju čvrsto ubjeđenje da je poruka Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, data cijelom čovječanstvu i da ima validnost (ispravnost) za sva vremena. Na to ukazuju sljedeće stvari:

- Univerzalnost Kur'ana je jasno dokazana.
- To je logični slijed i konačnica koja je određena nakon okončanja poslanice Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, jer je rezultat toga da mora imati jasno vođstvo i usmjeravanje za sve ljude u svim vremenima.
- Činjenica je da u poslednjih 1.400 godina od kada je bio Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, nije došao niti jedan čovjek čiji postupci, djela, i život bi mogli i blizu prići i uporediti se sa djelima Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Kao što niko do sada nije mogao predočiti niti jednu knjigu koja bi mogla imati obelježja i osnove koje bi i u najdaljem smislu ličile Božijoj objavi.

Poslanica Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, kao i svih poslanika prije njega koji su isto tako donosili univerzalnu poruku islama nije bila okončana i upotpunjena samo obznanom, već su oni morali da ljude vode time kako bi im pojasnili osnove vjerovanja i Allahove upute. Morali su da im zahtjeve predoče sopstvenim djelovanjem na način kako je to Allah zahtijevao kao i da to u praksi sprovedu.

Vjernici su pod njihovim vođstvom nužno morali izrasti u organizovanu zajednicu, tako da Allahove riječi i zahtjevi imaju prednost pred svim drugim govorima i zahtjevima.

1.Duhovni život

Pod duhovnim životom se podrazumijeva: Namaz, Post, izdvajanje iz imetka (Zekat), Hadždž, ljubav prema Allahu i Njegovom Poslaniku, ljubav prema istini i ljudskosti, nada, pouzdanje u Allaha i činjenje dobrih djela radi Allaha.

2.Intelektualni život

Istinsko znanje je ono koje je izgrađeno na jasnim dokazima i koji su nepobitno dokazivi, i koji su jasno utemeljeni na iskustvima.

Kur'an jasno ukazuje na nepregledna mora saznanja koja su prisutna u svemiru, kao što jasno predočava osnovama iz znanja i nauke koja upućuju na vjerovanje u Uzvišenog Allaha.

3.Privatni život

Čistoća, prigodna odjeća, ispravno ponašanje i zdrav i ispravan seksualni život unutar bračne zajednice.

4.Rodbinski odnosi

Rodbina predstavlja socijalni skup osoba, čiji članovi su međusobno krvnim ili bračnim vezama spojeni. Brak je vjerska obaveza svakom onom ko je to u stanju da ostvari. Isto kao što svaki član porodice ima svoja prava i obaveze.

5.Društveni (socijalni) život

Čovjeku je naređeno od Allaha da pruži krajnje doprinose kako bi pomogao svojim članovima porodice, rodbini, kolegama ili komšijama.

Ne postoji neka pretpostavljenost na osnovu društvenog položaja, boje kože, porijekla ili imovnog stanja. Cijelo čovječanstvo je kao jedna velika porodica koja je proistekla od jednog oca i iste majke.

Jedinstvo tog čovječanstva nije samo osnovno stanje koje je bilo u početku, nego predstavlja cilj ka kojem se teži.

6.Ekonomski život

Sopstveno izdržavanje čovjeka treba da bude zasnovano na poštenom radu, tako da to ne predstavlja samo obavezu, nego i pozitivnu osobinu pa se čak opisuje i kao ibadet.

Ono što čovjek u tom slučaju zaradi važi kao privatna imovina. Svaka jedinka je samostalno odgovorna za opšte posjede države, a država je odgovorna za sigurnost svakog pojedinca.

Islamski ekonomski sistem se ne bazira samo na aritmetičkim proračunima, već je uz to izgrađen na moralnim osnovama. Čovjek na ovaj svijet dođe praznih ruku i napušta ga praznih ruku. Pravi i istinski posjednik svih stvari je samo Uzvišeni Allah, tako da je čovjek samo privremeni čuvar i korisnik toga.

7.Politički život

Suverenitet u islamskoj državi pripada samo Uzvišenom Allahu. Onaj koji ljudima u tom slučaju vlada je samo osoba koja je izabrana da bude sprovoditelj Allahovog zakona.

Islamska država mora da sprovodi pravdu i da gradi sigurnost za sve svoje stanovnike i da im to garantuje. Nemuslimani uživaju u pravima pravne autonomije u slučajevima kao što su: brak, razvod, nasljedstvo i pravni sporovi.

8.Međunarodni život i odnosi

Čovječanstvo ima zajedničko porijeklo, zajednički stav i zajednički cilj. Interesi i prava drugih u pogledu života, časti i posjeda su jasno sačuvani i poštovani. Ugnjetavanje je zabranjeno. Rat je propisan i dozvoljen u posebnim okolnostima i uslovima.⁶

⁶ Ne predstavlja individualnu odgovornost, već je to pitanje koje se rješava na državnom nivou u skladu sa islamskim propisima. (op.prev.)

Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem

1.Ko je bio Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem?

Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je rođen 570. godine Nove ere u gradu po imenu Mekka u Arabiji kao član uglednog plemena po imenu Kurejš. Njegova loza se vraća na poslanika Ismaila, prvog sina poslanika Ibrahima.

Kurejšije su u tom periodu imali na Arapskom poluostrvu najuticajnije poziciju među Arapima, iz razloga što se u Mekki nalazila sveta Kaba koju je poslanik Ibrahim zajedno sa svojim sinom Ismailom sagradio. U predislamskom periodu Kaba je postala mjesto svjetkovanja za tadašnje većinske politeističke (mnogobožacke) Arape.

Muhammedov, sallallahu alejhi ve sellem, otac je umro prije njegova rođenja, a njegova majka je umrla kad je imao šest godina. On je tada, kao što je bilo uobičajeno u to vrijeme, odhranjen od dojilje, a kasnije je brigu o njemu preuzeo njegov djed, a nakon njega njegov amidža. Oni su bili trgovci tako da je i Muhammed, neka je na njega mir, postao trgovac.

Iako nije nikada išao u školu, Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je praktičnim obrazovanjem, koje je postigao mnoštvom putovanja, postigao i dostigao visok stepen znanja i spoznaja. Prije svoje mladosti bio je poznat kao iskren i pošten čovjek, čime je među svojim sugrađanima dobio ime „El-Emin“ što znači „povjerljivi“.

Kada je odrastao radio je za bogatu trgovačku udovicu po imenu Hadidža, koja je bila zadivljena njegovim sposobnostima, naročito njegovim karakternim osobinama i njegovom besprekornom životopisu, pa mu je iz tog razloga Hadidža ponudila brak. Ona je tada imala oko 40 godina, a Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, imao je oko 25. Vjenčali su se i dobili su četiri kćerke i jednog sina, koji je kratko nakon rođenja umro.

2.Kako je poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, postao Poslanik?

Godinama prije spuštanja objave, Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, imao je običaj da odlazi u jedno brdašće u blizini Mekke kako bi se tu osamljivao i razmišljao. On je jasno osjetio da vjerska ubjeđenja kao i tradicije njegovog plemena, koji su se gradili na mnogoboštvu, odvođe ljude u stranputicu i udaljavaju ih od njihove osnove da su Allahova stvorenja. U toj pećini je razmišljao, ali nije nalazio izlaz niti neku perspektivu.

Godine 610. po Novoj eri prilikom jednog od njegovih osamljivanja u pećini pojavio mu se melek Džibril koji mu je obznanio, da je on od jedinog istinskog Allaha izabran da bude Poslanik i tada mu je obznanio prve ajete iz Kur'ana.

3. Da li su ta objavljivanja bila samo umišljena?

Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, nije ni pomisljao pre objave na nešto što se zove objava, niti se na neki način sa time susretao. Kada je bio u pećini pojavio mu se melek i naredio mu da uči/čita.

Na njega je ostavio veliki uticaj susret sa melekom i njegovo traženje od njega da uči prve ajete iz Kur'ana, pa se nakon toga potpuno uplašen vratio kući. Drhteći je zamolio svou suprugu da ga sa prekrivačem prekrije, a zatim joj je ispričao o svemu šta mu se dogodilo i zamolio ju je da ga posavjetuje. Ona mu je na to odgovorila da je on prema svim ljudima prijatan i pravedan i da one koji su u potrebi pomaže i da zbog svega toga vjeruje da ga nikada uzvišeni Allah neće ostaviti niti iznevjeriti.

Nakon toga, odvela je Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, kod svoga rođaka Vereke ibn Nevfela⁷ koji je bio upoznat sa spisima iz Svetih knjiga. Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, mu je ispričao šta mu se dogodilo, a Vereka mu je potvrdio da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, u stvari video meleka Džebraila koji se i prethodnim poslanicima ukazivao.

4.Šta i ko je Poslanik?

U svim vremenima su postajali ljudi koji su imali priviđenja, koji su imali neka nesvakidašnja iskustva ili bi otkrivali neke nepoznate prirodne fenomene. Svi oni su pokazali da postoji jedan vid spoznaje koji prevazilazi granice naše spoznaje kao i naučnih istraživanja, a filozofija i zvanična nauka o tim stvarima mogu samo da postavljaju pretpostavke.

Kako bi postigao o ovim stvarima znanje i razumevanje čovjek je zavisao od Allaha, Koji mu ove vidove znanja može dostaviti i pojasniti. Uzvišeni Allah je za taj zadatak izabrao određene ljude i njih je odredio za Svoje poslanike i vjerovjesnike. Njima je objavljivao

⁷ Bio je jedan od rijetkih koji su slijedili učenja poslanika Isaa, alejhisselam. (op.rev.)

istinu i znanje, kako bi oni to isto mogli da prenesu ljudima. Svaki poslanik je imao zadatak da objavu objasni, da ljude usmjeri ka Allahu i da im predstavi jedan potpuno Allahu predan način vođenja života, tako da njega mogu slijediti kao primjer.

5. Kakva je razlika između Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i drugih poslanika?

Uz sve malo pre navedene aspekte, a to je da se Božija objava pojasni i praktično živi, svi poslanici se ne razlikuju u tom pogledu, tako da nije začuđujuća činjenica da odpočevši od prvog čovjeka poslanika Adema, alejhisselam, pa sve do konačnog Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, da su svi oni obznanjivali i dostavljali predanost Allahu (ili arapski: islam).

Preneseno je u vjerodostojnim predajama da je Allah poslao više od 120.000 poslanika, i da je svaki narod u ljudskoj istoriji imao poslanika (Kur'an 16:36). Od svih tih poslanika mi znamo imena samo njih 25, koji su imenom spomenuti u časnom Kur'anu. Među njima su poslanici: Nuh, Ibrahim, Davud, Musa, Jakub, a svi su oni spomenuti isto tako i u Bibliji, kao što je spomenut i Isa u Kur'anu, alejhimusselam.

6. Da li će nakon Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, biti još poslanika?

Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je konačni i poslednji Allahov Poslanik. Allah je kroz ljudsku historiju slao svakom narodu poslanika kako bi ih uputio. Tako je poslanik Šuajb poslan narodu Medjena, poslanik Salih narodu Semuda, a Davud, Musa i Isa su poslani Izraelskom narodu. Iako su svi dobijali objavu iz istog izvora i svi su pozivali u predanost Allahu (arapski: islam) i praktičnim primjerom to pokazali, ipak su se oni razlikovali u vremenu i mjestu slanja i svaki od njih je bio poslan za ograničen prostor i vremenski tok trajanja tokom historije.

Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je poslan narodu njegovog vremena i svim narodima nakon njegovog vremena. Njegovo poslanstvo time poseduje univerzalni i vremenski neograničen karakter. (Kur'an, 33:21, 68:4, 21:107)

7. Da li je poslanik Muhammed, neka je na njega mir, imao neka čudesa?

Najveće čudo koje je dato Poslaniku Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem, je Kur'an. Kur'an nije samo u njegovo vrijeme bio dostupan svakom pojedincu, već je i danas to slučaj što jasno govori o njegovoj veličini i važnosti tog čudesa.

Pored ovog najvećeg čuda imao je i druga koja su jasno ukazivali na to da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, bio čovek koji je bio poslan od Allaha;

Tako je on od Allaha jedne noći preveden iz grada Mekke u Jerusalim, a zatim ga je odatle uzvisio na nebesa. Allah mu je dozvolio da za samo dvadest i tri godine svoje poslaničke misije pod jako teškim okolnostima napravi i izgradi zajednicu i državu u Medini.⁸

U drugim predajama se spominje još veliki broj čuda kao što je bio slučaj umnožavanja hrane itd. Svako čudo je od Allaha koje On Svojim poslanicima dozvoljava da ga izvedu, a što ukazuje da je osoba izabrana od Allaha i od Njega zaštićena. Ono što je najbitnije kod poslanika je ipak ono što donose u pogledu objave, nego što je to slučaj sa čudesima, a koje se

⁸ Islam će se kasnije rasprostraniti širom planete Zemlje, u svim krajevima sveta, (op.rev.)

dešavaju Allahovom voljom nakon što promijeni fizičke zakone.

8.Šta i čemu je podučavao poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem?

Iako su stanovnici Mekke u kojoj je Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, živjeo imali predstavu o Allahu, ipak su vjerovali u učešće i sporednih idola zajedno sa Njim, a čija funkcija je bila da ih Allahu približe, a kojima su oni pripisivali posebne moći i sposobnosti.

Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je dobio od Allaha zadatak da ljudima obznani Allahovu jednoću (arapski: Tevhid, to jest da je Allah jedinstven u Svom Gospodarstvu, obožavanju i Njegovim savršenim imenima i svojstvima op.prev.). On je svojim sunarodnicima pojasnio da kipovi i idoli koje su oni obožavali ne poseduju nikakvu moć. On je pokušavao da svojoj okolini pojasni, da je samo Jedan jedini istinski Bog stvorio ljude, opskrbljuje ih i uslišava njihove molitve, kao i da On jedini ima pravo da bude obožavan.

Kao drugu najbitniju tačku svoje poslaničke misije pojasnio im je da je Allah tokom svakog vremena među ljudima birao izabranike, koji su ljudima dostavljali

Allahovu objavu, a zadatak tih poslanika je bio da u svom životu i praktičnom primjeru pokažu ljudima potpun primjer života u predanosti Allahu.

Kao značajnu tačku, a o kojoj nikakav pristup i saznanje ljudi nisu imali, Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je u svojoj poslaničkoj misiji pojasnio zbivanja koja se dješavaju nakon smrti. Pojasnio im je da je ovosvjetski život samo ispit i pojasnio je ljudima da nakon smrti ljude očekuje Sudnji dan i da će na osnovu učinjenih djela na ovom svijetu svaki čovjek biti ili nagrađen ili kažnjen.

9. Kako je okolina reagovala na dostavljenu objavu poslanka Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem?

Vodeće osobe i ličnosti Mekke su na Poslanikovu poruku gledali kao na prijetnju za njihovo društveno uređenje. Iz Muhammedovog, sallallahu alejhi ve sellem, proglašavanja su shvatili da to znači uklanjanje svih njihovih idola i kipova, a koji su uz pomoć hodočasnika iz čitave Arabije osiguravali vođama Meke sigurnu finansijsku dobit, ugled i uticaj.

Pored toga plašili su se pronevjere i izdaje vjere svojih očeva i predaka, a koje bi imalo loš odraz na robove i da bi taj čin dao pravo nižerazrednim slojevima

društva da traže svoja prava. I upravo iz tog nižeg društva su s početka najviše primali objavljenu vjeru, a samo su se nekolicina onih koji su imali ugled prihvatili nove vjere, oni su uživali u određenom vidu sigurnosti, dok su ostali bili proganjani, a neki čak i ubijani.

Stanje sledbenika poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem je postalo jako kritično toliko da ih je poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, uputio da se ise u Abesiniju⁹ u kojoj je hrišćanski vladar vladao.

Tokom tih događaja kako su se pritisci i protjerivanja povećavali povećavao se i broj onih koji su se prihvatili nove vjere. Kako bi to zaustavili predvodnici Mekke su pokušali da poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, dovedu do nekog vida kompromisa; tačnije ponudili su mu da preuzme vođstvo među njima kao i ogromna bogatstva, a zauzvrat su tražili da naizmjenično svake godine obožavaju Allaha, a zatim njihove idole što je poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, kategorički odbio.

⁹ Teritorija današnje Eritreje i Etiopije u Africi. (op.prev.)

10. Zašto je poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, morao napustiti svoj rodni kraj?

U Mekki je pritisak na muslimansku zajednicu neprekidno rastao, a poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, tražio je mogućnosti slobodnog i nesmetanog predstavljanja vjere kao i svakodnevno praktično primjenjivanje iste.

Tokom hodočasnih obreda 621. godine Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, se sastao sa grupom ljudi iz Jesriba (kasnije nazvan Medina) a koji su bili otvoreni za novu vjeru. Naredne godine ljudi iz Jesriba su došli sa još većom delegacijom u Mekku i pozvali su poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, da dođe kod njih u njihov grad kako bi ga oni tako podržali, pa je nakon toga poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, naredio muslimanima da se isele u Medinu u kojoj će biti sigurni i gde će moći javno i slobodno da ispoljavaju svoju vjeru.

Ovaj događaj iseljenja (arapski: *Hidžra*) je označio početak islamskog računanja vremena. U međuvremenu su Mekelije donijeli zaključak da konačno žele da se riješe Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i da žele da ga ubiju, ali njihov plan nije uspio.

Kratko prije nego što su htjeli da svoj plan sprovedu u djelo Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je kao jedan od poslednjih zajedno sa svojim prijateljem i saputnikom Ebu Bekrom napustio Mekku. Mekelije su nakon toga pošli u potragu za njima, ali ih nisu uspjeli pronaći tako da su Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i Ebu Bekr uspjeli izbjeći u Medinu.

11. Kakva je razlika između Poslanikovog, sallallahu alejhi ve sellem, života u Mekki i njegovog života u Medini?

U Medini se počela organizovati dobro uređena zajednica sa različitim vidovima društvenih institucija kao što je džamija, pijaca i trgovačka razmjena kao i sopstevno pravno i parnično uređenje, tako da su muslimani u svakoj situaciji, bez ikakvog individualnog proganjanja, mogli da se skoncentrišu na potpuno islamski uređen život.

Stanovništvo Medine koje se sastojalo pored muslimana i Jevreja prihvatili su Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, kao vodeću ličnost, a naročito je imao podršku od dva vodeća plemena Medine, nakon što su prihvatili islam.

Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je mislio da će Jevreji, pošto su bili od sljedbenika Knjige, razumjeti i da će prihvatiti obznanjivanje islama. Sa druge strane u Medini je postojala skupina uglednih ljudi koji su islam prihvatili sa oportunizmom (prilagođavanjem).

Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je 623. godine sklopio ugovor sa predstavnicima različitih plemenskih zajednica Medine, koji se između ostalog sastojao od toga, da su muslimanska i jevrejska zajednica obavezne na međusobnu zaštitu u slučaju opasnosti po Medinu.

Ovaj prvi oblik pisanog ustava je muslimanima koristio kao osnova za dalje i kasnije strukturalne smjernice u uređivanju države.

12.Zbog čega je poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, vodio ratove?

Iako nakon Hidžre muslimani više kao pojedinci nisu bili proganjani, ipak su tadašnji obožavaoci idola u Mekki pokušavali da unište muslimansku zajednicu u Medini. Pokušavali su oružanim napadima na njih, a pokušavali su i tzv. političkom izolacijom.

U svim tim okolnostima mnogi muslimani u Medini su željeli da se brane i zahtijevali su od Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, da djeluje protiv mekelija, ali Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, nije preduzimao ni jedan korak sve dok mu Uzvišeni Allah nije spustio Objavu koja mu je dozvolila da se brani protiv agresora.

U prvoj bitci koja se dogodila muslimani su za veliko čuđenje ostvarili pobjedu protiv vojske koja je brojem i opremljenošću bila daleko ispred njih. U narednim godinama se desilo još nekoliko okršaja u koje su bili uključeni muslimani, a iz kojih se lahko može zaključiti da su muslimani kao zajednica za osnovni princip sebi uzeli mir, a ne rat.

Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je oslobađao ratne zarobljenike nakon što bi oni podučili deset muslimana čitanju i pisanju. Pristao je na mirovni ugovor koji za muslimane nije davao neke jasne i uočljive prednosti i koristi, a nakon oslobađanje Mekke izdao je jedan vid opšte amnestije za sve njene stanovnike, svima je bilo oprošteno.

Danas, kao i tada, ratovi su, nažalost, jedna društvena realnost. Zbog svega toga su norme i pravila za iznimne situacije, kao što su ratovi, nužno potrebne.

Da su čak pod ovakvim okolnostima moguće etičke norme i ophođenja, pokazuje se na primjeru Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, kada je naredio da se ne napada niti jedna osoba koja ne učestvuje direktno u ratnim dejstvima. Čak je išao tako daleko, da je naredio muslimanima da prilikom vođenja bitki vode računa o prirodnoj okolini i da je ne uništavaju.

13. Kako su političke elite i vođe u tadašnje vrijeme reagovali na rastuću muslimansku zajednicu?

U početku je tadašnja rastuća muslimanska zajednica za tadašnje velike sile kao što su bile Rimsko carstvo i Persijsko carstvo bila neprimjetna, a to je iz razloga što je Arapski poluotok važio za geopolitički manje važan prostor.

Pošto su mekanske vođe imali kontakte sa nekim od regionalnih moćnika, a sa nekima su čak i imali neki vid međusobnih sporazuma, tako su neke od tih sila saznale o tom razvoju događaja i napetosti koje su postojale između mekelija i muslimana.

Prvi korak unazad koji je zadesio mekelije u pokušaju da zaustave razvijanje muslimanske zajednice desio se posredstvom vladara koji je inače važio za njihovog saveznika i prijatelja, a koji je bio hrišćanin, a to

je bio vladar tadašnje Abesinije. A taj udarac je bio kada je on odbio da muslimane koji su tražili kod njega utočište izruči mekelijama.

Kasnije je i Rimsko carstvo primijetilo da se na Arapskom ostvru širi vjerska zajednica koja bi mogla biti opasna za njih i njihov uticaj na Arapska područja. Sve te okolnosti su dovele do oružanih sukoba između Rimljana i muslimana. Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je uz sve to slao poruke tadašnjim vladarima i pozivao ih da prime islam, što su neki od njih i učinili.

14.Kako se desilo to da poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, preuzme tada i političko vodstvo?

Kao što je slučaj u jevrejskoj religiji, tako i islam ne pravi razliku između duhovnog i svjetovnog dijela ispovijedanja vjere. To naročito dolazi do izražaja u konceptima u vođenju bogoslužnog načina života, a koji islam na najrazličitije sfere života utiče: privatni i familijarni život pripadaju tome isto kao i ekonomija, međunarodni odnosi itd.

Tako da nije začuđujuća činjenica da se Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, uzima kao

primjer za najrazličitije funkcije: kao otac, kao suprug, kao komšija, prijatelj, diplomata i državni vođa.

15. Da li poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, umro?

Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je kao i svi prethodni poslanici bio samo ljudsko biće. On nikada sebi ni na kakav način nije pripisivao neka božanska svojstva, čak je neprestano ukazivao da tako nešto ni u kom slučaju njemu ne smije biti pripisivano, tako da je on živio i umro kao čovjek.

Razlika koja je postojala između njega i ostalih ljudi je „samo“ u tome da mu je Allah objavio Kur'an i da je čuvao njega u njegovim postupcima i da ga je sačuvao od pogreški. Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, se zbog svega toga poštuje među muslimanima i voljen je kao primjer koji treba biti slijeđen, ali ni u kom slučaju mu se ne pripisuje neko božansko svojstvo niti mu se na bilo koji način upućuje molitva.

16. Zašto je Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, bio oženjen sa više žena?

Kao mladić od dvadeset i pet godina oženio je poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Hadidžu

- uglednu udovicu koja se bavila trgovinom. Sve do njene smrti oni su vodili harmoničan brak iz kojeg je proizašlo šestero djece. Nakon Hadidžine smrti sklopio je poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, brak sa više žena od kojih je samo jedna bila djevojka koja se nije udavala prije toga, dok su sve ostale bile ili udovice ili razvedene.

Preuzimanje brige o tim udovicama ili razvedenim ženama kao i briga o njihovoj djeci je bio sastavni dio obaveza koje je preuzeo prilikom sklapanja braka. Također jer sklapanjem braka od strane poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, sa tim ženama prouzrokovalo jačanje veza sa plemenima kojima su one pripadale, a to sve u skladu sa tadašnjim običajima, unutar muslimanske zajednice.

Za muslimane je višeženstvo poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, isto kao višeženstvo drugih biblijskih poslanika od strane Allaha poželjno. Podatak da su sve poslanikove žene sa njim bile zadovoljne, i da su unatoč velikih ovosvjetskih ustezanja ostale sa njim i podržavale ga, je sasvim jasan pokazatelj na poslanstvo Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem.

17.Šta kaže poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, o položaju žene u porodici i zajednici?

Položaj žene koji je vladao na Arapskom poluostrvu je u plemenskoj hijerarhiji bio jednak položaju roba, uz neke izuzetke. Tako da je nerijetko smatrano sramotom kada bi žena rodila žensko dijete, a kako bi izbjegli tu sramotu često bi tu žensku djecu iznosili u pustinju i žive ih zakopavali. Objavljivanjem Kur'ana i sa živim primjerom poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, dovedeno je do stepena da se žensko dijete stavlja na stepen kao i muško. Poslanik je osuđivao muškarce koji bi bezobzirno udarali svoje supruge i sa svojim primjerom je pokazao kako se unutar bračne zajednice živi pravedno i ispunjenom ljubavlju sa svojom suprugom. Naglasio je posebno da je su muškarci i žene u svojim pravima pred Uzvišenim Allahom isti.¹⁰

¹⁰ Uz sva ta prava Islam po pitanju vođenja briga o ženama od strane muževa daje po Kur'anskom tekstu jedan stepen muškarcima iznad žena, ali taj stepen prednosti ne uključuje niti znači zapostavljanje prava žena ili bilo koji vid činjenja nepravde njima. (op.prev.)

18.Kako se poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, ophodio prema pripadnicima drugih religija?

Zadatak koji je od Allaha dat Poslaniku Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem, je bio jednak prema svim ljudskim bićima, bez obzira da li su oni bili Jevreji, hrišćani ili obožavaoci idola, a taj zadatak je bio dostavljanje Allahove objave.

On bi se shodno vjerskih ubjeđenjima osobe kojoj se obraćao obratio i pozvao je da se preda Allahovoj naredbi i volji. Pri svemu tome on je pokazao visok stepen bliskosti i ljudske blizine, pa čak i ako je pri tome podnosio lične uvrede ili proganjanja koje bi ga zadesila, izdržao bi sa strpljivošću.

Svoje sljedbenike je podučio da postoji posebna bliskost prema hrišćanima i Jevrejima i da u pozivu u ispravnu vjeru ljudi imaju slobodu izbora da potvrde svoje verovanje u Allaha ili da ga odbiju, a da su pri tome muslimani dužni da se prema svojoj okolini na najlepší način ophode. Posebno je naglasio da je nužna jednakost u ophođenju prema svim ljudima i da je to neizostavna pretpostavka za nečije vođenje islamskog načina života.

19.Šta znači i šta podrazumijeva da neko slijedi učenje i primjer Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, u 21. stoljeću?

Čovjek ne može uzeti za sebe primjer Uzvišenog Allaha, i to iz razloga što je Uzvišeni Allah savršeno biće i nije sličan ni na koji način čoveku. Čovjek da bi imao i vodio život koji je u skladu sa Allahovim zadovoljstvom mora sebi da uzme primjer koji može jasno i lahko da slijedi.

Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, kao ličnost je, od strane Uzvišenog Allaha, ljudima dat kao najbolji primjer ličnosti na koju se možemo ugledati (Kur'an 33:31, 68:4), i to zato što je njegov karakter i odgoj preuzeo Gospodar svih svjetova. Primjer Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, u slijedeđu nije sveden samo na njegov ljudski aspekt i njegove lične prednosti, već to uključuje apsolutno svaki aspekt njegovih postupaka, izreka koje su vodile ka Allahovom zadovoljstvu i koje je sve nužno uzeti kao sopstvenu praksu kretanja u svome ličnom životu.

20.Postoje li hadisi Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, o očuvanju života?

Kur'an je jasno napomenuo da Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je „Milost svim svjetovima“, a to znači da je on poslan svim stvorenjima, tako da ne čudi činjenica da imamo hadise i savjete koji se odnose na ljude koje su od njega prenesene, već postoje i upute i savjeti koji se odnose o blagom odnosu prema životinjama kao i obazriv odnos prema prirodi.

Navodio je primjere koji su pokazali da će onaj ko se odnosi obazrivo prema životinjama biti nagrađen, a da će onaj ko ih muči biti kažnjen od njihovog Stvoritelja. On je isto tako podučio svoje sljedbenike da se vodene zalihe ne rasipaju i da se time pridonese pozitivan udio u izgradnji okoline kao i preporuka sađenja drveća i slično.

21. Koliko su vjerodostojno preneseni život i izreke poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem?

Još za života Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, su pored Kur'ana zapisivani i njegovi hadisi. Uz to su bili pojedini njegovi sljedbenici koji su ga

stalno pratili i njegove hadise pamtili i drugima ih prenosili.

Prilikom prenošenja tih hadisa se jako vodilo računa da se oni u potpunosti prenesu, a prilikom daljeg prenošenja bi se pri navođenju predaje navodio lanac ljudi od kojih je prenijeta predaja. Na taj način se osiguravalo da prenijete predaje od Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, budu sačuvane i da se može lahko provjeriti njihova ispravnost.

Već u polovini 8. vijeka, dakle nekih 100 godina nakon smrti Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, a isto tako i kasnije, islamski učenjaci su Poslanikove predaje sakupili i rasporedili po kategorijama, tako da od tog vremena postoji veliki broj zbirki sakupljenih Poslanikovih izreka.

22. Da li je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, samo preuzeo verovanje od Jevreja i hrišćana i na novi način ih formulisao?

Tvrdnje koje su se raširile da je Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, kontaktom sa Jevrejima i hrišćanima naučio jevrejsku i hrišćansku vjeru

i da je posredstvom toga načinio „novu vjeru“ se najčešće može naći u literaturama hrišćanskih misionara i orijentalista. Sve te tvrdnje nisu utemeljene ni na kakvim činjenicama niti se mogu pronaći bilo kakvi podaci o tome u Poslanikovoj, sallallahu alejhi ve sellem, biografiji.

Pošto je Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, sam bio nepismen on ne bi bio uopšte u stanju da čita tekstove Jevreja i hrišćana, pa samim time ne bi mogao od njih ni da ih prepíše. Uz to okruženje u kojem se nalazio, a koje je bilo obelježeno obožavaocima idola, nije pružalo nikakvu mogućnost da se intenzivnije upozna sa tim religijama. Uz sve to služi činjenica da su mnogi Jevreji i hrišćani kada bi se susreli sa Poslanikom Muhammedom, sallallahu alejhi ve sellem, primali vjeru islam, što jasno opvrgava ovu teoriju, jer bi oni prvi primijetili da je to samo preuzimanje i kopiranje njihovih vjera. Paralele između biblijskih učenja i islamskog vjerovanja mogu se objasniti na način da je objava koja je došla Jevrejima i hrišćanima došla iz istog izvora isto kao i Kur'an, a to je jedan jedini Allah.

23.Šta je poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, rekao za Isaa, alejhisselam?

Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je nasljednik nakon Isaa i opisao ga je kao „svog brata“. Kada je sa hrišćanima razgovarao o Isau, alejhisselam, naglasio je jasno činjenicu da Isa, alejhisselam, nije Bog niti Božiji sin.

Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je pripovijedao kako je u snu vidio poslanika Isaa, alejhisselam, i opisao ga je na sljedeći način:

„Kada sam jedne noći pored Kabe zaspao, vidio sam u snu čovjeka sa osunčanom kožom, tako je bio lijep, da ne možeš čovjeka sa ljepšom kožom naći. Njegova uvijena kosa mu je padala između plećki, a sa njegove kose su padale kapi vode dok je pri tome svoje ruke stavio na ramena dva čovjeka i obišao svetu kuću. Pa sam upitao: „Ko je ovo?“ pa mi rekoše: „To je Isa, sin Merjemin.“ (Bilježi Buhari 4, 649 u „Islam i Isus“, A. V. Denffer, Minhen 1995, 43str.)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je jednom prilikom pojasnio:

„Ko svedoči da nema boga osim Allaha, Koji nema sudruga, i da je Muhammed Njegov rob i poslanik, i da je Isa Božiji rob i poslanik i da je on Njegova riječ koju je udahnuo u Merjemu i da je od

Njegovog ruha,¹¹ i posvjedoči da je Džennet istina i da je paklena vatra istina takvog će Allah uvesti u Džennet, šta god radio na ovom svijetu.“ (Buhari)

24. Da li Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, ima u islamu isti položaj kao što ima Isa u hrišćanstvu?

Islam nije religija koju je osnovao i utemeljio Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem. Islam (arapski: predanost Allahu) je cjelokupan način života, a koji su svi Allahovi poslanici uključujući i Isaa, alejhisselam, vodili, tako da je islam starovjekovna religija.

Iz tog razloga je Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, obznanjivač islama u njegovoj konačnoj formi i on je poslednji Božiji Poslanik. Muslimani vole Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, jer je on Božiji Poslanik, tako da ga i slijede u njegovom životu, jer je cjelokupan njegov život bio u potpunoj predanosti Bogu i Njegovom veličanju, a to sve iz razloga što je on bio poslednji odabrani Poslanik.

Pored svih tih činjenica muslimani ne podižu stepen poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem,

¹¹ Misli se na iskazivanje veličine te duše, a ne da je ona dio Božijeg ruha, na isti način je značenje sintagme : „Božija kuća“ ili „Božija kamila“ koje ima značenje počasti. (op.prev.).

na stepen božanstva i njega vide kao dostavljača vjere između Allaha i ljudi.

Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao svojim sledbenicima:

„Nemojte me uzdizati kao što su hrišćani uzdizali Isaa sina Merjemina. Ja sam Allahov rob i sluga, zato recite: „On je Allahov rob i sluga.“ (Ahmed, 1:24)

25. Da li u prethodnim svetim spisima drugih religija postoje naznake za poslanstvo Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem?

Kur'an je spomenuo da se u prethodnim svetim spisima navodi dolazak poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem (sura 7:157, 61:6). Isto tako možemo u Bibliji naći stihove, koji prema muslimanskom načinu čitanja i vjeroučenja najavljuju dolazak Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, pri čemu se profil i ličnost najavljenog poslanika ističe tačno u šest osobina koje se naročito podudaraju sa svojstvima poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, a to su loza Poslanika, njegove osobine, mjesto njegove

pojave, objava koja mu je data, i događaji koji će se zbiti u vrijeme njegove pojave.

Treći dio

Život nakon smrti

Mnogi ljudi misle da je moguće na ovome svijetu ostvariti i postići savršen život, tako da se prema takvom viđenju srećan i zadovoljan život ostvaruje materijalnim dobrima. Sa zadovoljavajućim porodičnim životom i sa socijalnim statusom u društvu po takvom shvatanju date su sve osnove za potpun život.

Sa gledišta Kur'ana riječ „dunja“, koja na arapskom znači ovozemaljski svijet, ima sa strane jezika veliki značaj. Naime, etimološki gledano riječ „dunja“ vodi porijeklo od korena „denij“ što znači „jednostavno“, „nisko“, „malovrijedno“ ili „bezvrijedno“. Shodno tome

izraz „Ovaj svijet“ sadrži upravo to značenje. U stvarnosti su svi aspekti lijepog života kao što su: bogatstvo, lični i društveni uspjeh, ženidba/udaja, djeca itd., ustvari nisu ništa drugo nego obmane i varke.

Tako se u Kur'anu kaže:

Znajte da život na ovom svijetu nije ništa drugo do igra, i razonoda, i uljepšavanje, i međusobno hvalisanje i nadmetanje imecima i brojem djece! Primjer za to je bilje čiji rast posijle kiše oduševljava nevjernike, ono zatim buja, ali ga poslije vidiš požutjelo, da bi se na kraju skršilo. A na onom svijetu je teška patnja i Allahov oprost i zadovoljstvo; život na ovom svijetu je samo varljivo naslađivanje. (Kur'an, 57:20)

U drugom ajetu Uzvišeni Allah nam govori o naginjanju ljudi da daju ovome svetu veći značaj od budućeg: ***Ali, vi više život na ovome svijetu volite, a onaj svijet je bolji i vječan je. (Kur'an, 87:16-17)***

Problemi nastaju upravo samo zbog toga što mnogi ljudi umjesto da vrijednuju onaj svet, većina njih vrijednuje ovaj svijet. Radosni su i zadovoljni onim što imaju na ovome svijetu. Ovakav stav ne znači ništa drugo nego li okretanje od Božijeg obećanja što odvodi do poimanja Njega Uzvišenog i Njegovog postojanja.

Allah takvima obećava loš završetak:

Zaista onima koji ne očekuju da će pred Nas stati i koji su zadovoljni životom na ovom svijetu, koji su u njemu smireni, i onima koji su prema ajetima i znakovima našim ravnodušni, njima prebivalište biće Vatra, zbog onoga što su radili. (Kur'an, 10:7-8)

Nesavršenost ovog svijeta ne otklanja naravno činjenicu da na ovome svijetu ne postoje lijepe stvari. Ali sve ono što mi na ovome svijetu doživljavamo kao lijepo, divno, ugodno ili atraktivno je povezano sa nesavršenošću, defektima i ružnim. Na ovome svijetu se istovremeno sastavljaju dobro i loše. To je upravo jedan od nagoveštaja Dženneta i Džehennema.

Doista, onaj koji razboritim mozgom i razumom pogleda i analizira razmisliće o stvarnosti i suštini budućeg svijeta. Za Allaha i kod Njega je dobar i prijatan život samo na onome svijetu. Allah Svojim poslušnim robovima naređuje u sljedećem ajetu, da ozbiljno i predano sve učine kako bi postigli Džennet:

I natičite se da postignete oprost svoga Gospodara i Džennet čija je širina koliko su Nebesa i Zemlja, a koji je pripremljen za bogobojazne. (Kur'an, 3:133)

Vječna kuća za vjernike

Allah je obećao vjernicima i vjericama rajске bašče, kroz koje rijeke teku, u kojima će vječno boraviti, i divna boravišta u vrtovima Edenskim. A zadovoljstvo Allahovo je veće od svega toga: to će, zaista, uspjeh veliki biti. (Kur'an, 9:72)

U džamijama, koje voljom Njegovom podižu i u kojima se spominje Njegovo ime – slave i veličaju Njega, ujutro i navečer. (Kur'an, 24:36)

Džennetske kuće koje su opisane u Kur'anu se uobičajeno nalaze u nekim prirodnim ljepotama:

A oni koji se Gospodara svoga boje čekaju odaje, sve jedne iznad drugih sagrađene, ispod kojih rijeke teku – obećanje je Allahovo, a Allah neće obećanje prekršiti. (Kur'an 39:20)

U ajetu spomenute odaje ispod kojih rijeke teku, mogu imate prostrane prozore ili će biti okružene sa nekim velikim prostorijama koji će imati staklene zidove, tako da će biti u stanju da gledaju te lijepe prizore. To su lijepo ukrašene kuće sa prijestoljima koji su posebno ugodno namješteni za vjernike. Oni će smireno sjediti na

svojim prijestoljima, koji će biti u redove poređani i biće ugošćeni sa mnoštvom slatkog voća i različitim pićima.

Tekstil i materijali koji su korišteni za ukrašavanje tih odaja su od najboljeg kvaliteta. Ugodni divani sa naslanjačima i prijestolja se na mnogo mjesta u Kur'anu spominju:

Na divanima izvezenim, jedni prema drugima na njima će naslonjeni biti. (Kur'an, 56:16-17)

Biće naslonjeni na divanima poređanim... (Kur'an, 52:20)

Kao što je u ajetima pojašnjeno, predstavljaju ti prijestoli i divani simbol dostojanstva, veličine i imućstva. Allah želi da se Njegovi robovi nalazi u tako divnim mjestima u Džennetu. A u toj predivnoj okolini će se vjernici uvijek prisjećati i ponavljati Njegove riječi:

Edenske perivoje u koje će ući, u kojima će zlatnim narukvicama, biserom ukrašenim kititi, a haljine će im, u njima, od svile biti. „Hvaljen neka je Allah“ – govoriće – „Koji je od nas tugu odstranio, Gospodar naš, zaista, mnogo prašta i blagodaran je, Koji nam je, od dobrote Svoje, vječno boravište darovao,

gde nas umor neće doticati i u kome nas klonulost neće snalaziti. (Kur'an, 35:33-35)

U Kur'anu Allah pojašnjava mnoge detalje koji su vezani za Džennet, a iz tih opisa nam postaje jasno, da će svaki vjernik imati bašču u kojoj će uživati, a koja će shodno njegovim željama biti uređena. Nema sumnje da će Allah Svojim voljenim robovima dati i mnoge druge zadivljujuće nagrade.

Bašča koja je izvan svih mogućnosti zamišljanja (ili fantazije)

Oni će biti služeni iz posuda i čaša od zlata, u njemu će biti sve što duše zažele i čime se oči naslađuju, i u njemu ćete vječno biti. (Kur'an, 43:71)

Iz Kur'anskih opisa i pojašnjenja možemo dobiti neko opšte shvatanje Dženneta, u ajetu:

Svaki put kada im se iz njih da kakav plod, oni će reći: „Ovo smo i prije jeli.“, a biće im davani samo njima slični. (Kur'an, 2:25)

Allah pojašnjava da su blagodati Dženneta u uopštenom smislu slične ovosvjetskim¹², i to značenje je u skladu sa značenjem stiha:

I On će ih uvesti u Džennet, o kome ih je već upoznao. (Kur'an, 47:6)

Tj. živjeće u Džennetu o kome ih je već Gospodar prije obavijestio i upoznao. Ipak svi podaci o Džennetu koju mi dobijemo na ovome svijetu, su nedokučive za nas, to su samo pomoćni pokazatelji i opisi sa kojima možemo dobiti neku predstavu Dženneta.

U njemu su rijeke od vode neustajale i reke od mlijeka nepromjenjenog ukusa, i rijeke od vina, prijatna onima koji piju, i rijeke od meda procijedenog. (Kur'an, 47:15)

Ovaj ajet nam pojašnjava da je Džennet mjesto koje je uređeno prema ljudskim maštama, u ljudskoj duši ovaj ajet stvara sliku da je Džennet mjesto koji daje sve oblike neočekivanih prizora. Na drugim mjestima Allah opisuje Džennet kao mjesto radosti:

¹² Neki islamski učenjaci kažu da se sličnost odnosi na naziv , a neki na boju i vanjski izgled, ali će svaki put prilikom jela imati drugačiji oblik uživanja op.p.)

A one koji se Gospodara svoga boje čekaju džennetske bašče kroz koje će rijeke teći, u kojima će vječno ostati, - takav će biti Allahov doček. A ono što ima u Allaha bolje je za one koji budu dobri. (Kuran, 3:198)

U ovom stihu Allah opisuje Džennet kao mjesto slavlja i radosti. Okončavanje ovog života i radost polaganja ispita, kao i ostvarivanje najboljeg mjesta za sva vremena su sigurno razlog za vjernike da se raduju. Ta radost će biti divna: slavlje koje neće nikakvu sličnost imati sa nekim slavljem ili radošću na ovome svijetu. Sigurno je da će to biti slavlje, ali da neće imati nikakve zajedničke stvari sa tradicijama, ritualima i uobičajenim zabavama, festivalima ili zabavama prethodnih i današnjih naroda.

Činjenica da će vjernici uživati u različitim oblicima uživanja u vječnom životu stvorit će jedan novi oblik karakterističnosti njih u Džennetu, a to je da se nikada neće umarati.

Gdje nas umor neće doticati i u kome nas klonulost neće snalaziti. (Kur'an, 35:35)

Nesporno je da vjernici u Džennetu neće osjećati klonulost. Za razliku od Džennetu u kome vjernike ne

dotiče umor, na ovome svijetu se osjećamo umorno, a to zbog toga što je tijelo tako stvoreno. Kada je čovjek umoran postaje mu teško da se koncentriše i da donosi prave odluke. Na osnovu umora se mijenjaju predstave svakog čovjeka, a takvo duševno stanje u Džennetu ne postoji. Svi ljudski osjećaji ostaju u potpunoj funkcionalnosti, kako bi Allahove blagodati mogli uživati u potpunosti. Pošto vjernici neće znati za umor užit će u rajskim blagodatima bez prekida. Uživati će i radost su bez prekida i vječni! U okolini gdje umor i dosada ne postoje Allah će nagraditi vjernike time što će im stvarati šta god požele.

U njemu će imati šta požele, a od Nas i više.
(Kur'an, 50:35)

Od najvećih odlika za vjernike u Džennetu će biti:

Allah će ih sačuvati patnje u Džehennemu.
(Kur'an, 44:56) *i Neće čuti paklenu huku* (Kur'an, 31:102)

Također će kad god požele moći da imaju uvid u Džehennem i da razgovaraju sa njegovim stanovnicima, a za to će biti zahvalni:

Govoriće: „Prije smo među svojim strahovali, pa nam je Allah milost darovao i od patnje u Džehennemu nas sačuvao; mi smo Mu se prije klanjali, On je, zaista, Dobročinitelj i Milostiv. (Kur'an, 52:26-28)

Džennet se u Kur'anu opisuje na sljedeći način:

„I gdje god pogledaš vidjećeš uživanja i carstvo.“
(Kur'an, 76:20)

Tu će oči stalno gledati nove prizore i ljepote. Svaki dio će biti prekriven sa ukrasima, i takva veličanstvenost je pripremljena samo za vjernike, kojima je Allah Svoju milost podario i dao im Svoje džennetske bašče a u njima će se osjećati kao braća i sjedeće na divanima jedni naspram drugih.

I Mi ćemo zlobu iz grudi njihovih istisnuti, oni će kao braća na divanima jedni prema drugima sjediti, tu ih umor neće doticati, oni odatle nikada neće izvedeni biti. (Kur'an, 15:47)

U njemu će vječno biti i neće pored njega neki drugi poželjeti. (Kur'an 18:108)

Najveća Allahova milost: Njegovo zadovoljstvo

Allah obećava vjernicima i vernicama rajske bašče kroz koje će rijeke teći, u kojima će vječno boraviti, i divne dvorove u Edenskim vrtovima. A i malo naklonosti Allahove veće je od svega toga: To će, zaista, uspjeh veliki biti. (Kur'an 9:72)

Očigledno je da je Džennet mjesto u kome su sadržane sve radosti koje čovjek može osjetiti sa svojih pet čula. Ali najveća vrijednost u Raju je Allahovo zadovoljstvo. Za vjernike je postizanje Allahovog zadovoljstva glavni izvor smirenosti i radosti na onome svijetu. Isto tako će ih činiti srećnim da vide Allahove blagodati prema njima i da Allahu za njegova dobra budu zahvalni. Vjernici koji su u Džennetu se u Kur'anu opisuju na sljedeći način:

...Allah će zadovoljan njima biti, a i oni Njim. To će veliki uspjeh biti. (Kur'an 5:119)

Ono što džennetske blagodati čini tako vrijednim jeste upravo Allahovo zadovoljstvo. Ljudi bi čak mogli da imaju sva ta uživanja još na ovome svijetu, ali ako ne postignu Allahovo zadovoljstvo onda vjernici ne mogu da osjete pravu slast tih blagodati.

Ovo je jako bitna spoznaja o kojoj se mora razmišljati. Ono što neku blagodat čini vrijednom je nešto

što prelazi sve oblike slasti i uživanja, jer je suština ta da je Allah Taj Koji je sve te blagodat i podario. Zadovoljstvo može shvatiti samo onaj koji shvati da ga Allah čuva i voli i da je On njegov Stvoritelj i da mu je podario Svoju milost. Svaki čovjek se raduje Džennetu i čovjek je stvoren kao Allahov rob i stoga je nužno da on čini djela koja vode ka Njegovom zadovoljstvu. Zbog svega navedenog je „Džennet na zemlji“ utopija nevjernika i to je na ovom svijetu nemoguće. Čak kada bi bilo pristuno sve kao što je u Džennetu, to sve bez Allahovog zadovoljstva ne bi imalo vrijednost. Džennet je Allahov poklon za vjernike i Njegove istinske robove i to je razlog zašto je on toliko bitan za njih. Pošto su oni samo poštovani robovi oni će time postići vječnu sreću i radost. Vjernici će u Džennetu govoriti:

*Neka je uzvišeno ime Gospodara tvoga,
Veličanstvenog i Plemenitog. (Kur'an 55:78)*

Vječna kuća nevjernika: Džehennem

Mjesto na kojem će nevjernici biti za sva vremena je stvoreno posebno za njih, kako bi ljudskom tijelu i duši nanosilo bolove, a to zbog toga što su nevjernici zla djela činili i što pravda iziskuje Allahovu kaznu za njih.

Biti nezahvalan Stvoritelju Koji je podario dušu je najveća neposlušnost u svemiru. Nužno iz svega toga postoji na budućem svetu bolna kazna za takvu nepokornost, a mesto predviđeno za to je Džehennem.

Čovek je stvoren kako bi bio pokoran Allahu, a on negiranjem osnovne svrhe svoga stvaranja dobija ono što je zaslužio. Allah im to najavljuje u sljedećem ajetu:

Gospodar vaš je rekao: “Pozovite Me i zamolite, Ja ću vam se odazvati! Oni koji iz oholosti neće da Mi se klanjaju – ući će, sigurno, u Džehennem poniženi.. (Kur'an, 40:60)

Pošto će većina ljudi u konačnici da ode u Džehennem i pošto je kazna u Džehennemu vječna, trebalo bi da osnovni cilj ljudima bude da se sačuvaju Džehennema. Najveća opasnost po čovjeka je Džehennem, i ništa za bilo koju ljudsku dušu ne može biti vrijednije od toga da se sačuva od Džehennema.

I pored ove činjenice većina ljudi na ovome svijetu živi u neznanju. U svome svakodnevnom životu se predaju nekim drugim brigama. Oni troše mjesece, godine čak i desetine godina za bespotrebne zadatke i razmišljaju o nevažnim stvarima zapostavljajući najveću opasnost, opasnost koja se tiče njihove vječnosti.

Džehennem im je sasvim blizu, ali su oni ipak slijepi i to ne vide:

Ljudima se bliži čas polaganja računa njihova, a oni, bezbrižni, ne mare za to. I ne dođe im nijedna nova opomena od Gospodara njihova kojoj se, slušajući je, ne podsmjehuju, srca rasijanih. A mnogobošci govore šapatom: “Da li je ovaj nešto drugo do čovjek kao i vi?

Zar ćete slijediti vradžbinu, a vidite da jest?” (Kuran, 21:1-3)

Ljudi opisani ovdje se uopšte ne uključuju niti se trude. Oni provode cio svoj život jureći sasvim nebitne ciljeve. Za njih su osnovni ciljevi života da budu unapređeni na svome poslu, da imaju sretan porodični život, da zarađuju mnogo novca ili da budu pokretači bezvrijednih ideologija.

Prilikom svih ovi postupaka ovi ljudi su u jako velikoj opasnosti, a koje nisu uopšte svjesni. Za ove ljude je Džehennem velika opasnost. U svojoj pravoj stvarnosti je Džehennem veća realnost nego ovaj svijet. Ovaj svijet će nakon nekog vremena prestati da postoji, ali će Džehennem za sva vremena ostati.

Allah Koji je stvoritelj svemira i zemlje je isto tako stvorio i budući svijet, a to su Džennet i Džehennem i obećao je u Paklu nenasnosnu patnju za nevernike i licemjere:

Dovoljan će im biti Džehennem! U njemu će gorjeti, a grozno je on prebivalište! (Kur'an 58:8)

Džehennem je najgore moguće mjesto koje bi čovjek mogao zamisliti, i on je izvor patnje i kažnjavanja.

Mučenje i bol u Džehennemu nisu uporedivi sa bilo kojim mučenjem i patnjom na ovome svijetu. To su bolovi koji su mnogo intenzivniji od bilo kojeg ovosvjetskog koji bi se mogao ikako zamisliti. Većina ljudi u našoj neukoј zajednici imaju pogrešnu predstavu o Džehennemu. Naime, oni predstavljaju sebi da je boravak u Džehennemu ograničen na određeni period , a da će im zatim biti oprošteno. To su samo puste želje.

Oni vjeruju da će stići u Džennet nakon što okončaju kaznu u Džehennemu. Ali, ipak je konačnica koja ih čeka mnogo gora i bolnija nego što su mogli zamisliti. Džehennem je mesto nezamislivih i beskonačnih patnji.

U Kur'anu se često puta napomnje da će kazna za nevjernike biti stalna i vječna. Sljedeći ajet to pojašnjava: ***U kome će zauvijek ostati.*** (Kur'an, 78:23)

Jedino će musliman grješnik izaći iz Džehennema nakon što je odslužio svoju kaznu. Biti neposlušan Stvoritelju Koji je...

...dao sluh i vid, razum da biste bili zahvalni.
(Kur'an, 16:78)

...je nepokornost koja nesumnjivo zaslužuje beskonačnu kaznu. Njihova opravdanja koja će iznositi u Džehennemu im ništa neće koristiti. Presuda koja će biti izrečena za one koji se ponašaju ravnodušno, ili još gore se suprostavljaju svome Stvoritelju i religiji je sigurna i nepromjenljiva. Na ovome svijetu su bili arogantni, kao što su bili okorjeli neprijatelji vjernicima, tako da će na Sudnjem danu slušati sljedeće riječi:

Zato ulazite na džehennemske kapije, u njemu ćete vечно ostati!“ O kako će grozno biti biti prebivalište onih koji su se oholili! (Kur'an, 16:29)

Prava stvarnost Džehennema su razni oblici mučenja koji su u njemu, i gledajući sve te oblike mučenja oni će padat u očaj i neće imati nakon toga nikakve nade, a to stanje se u Kur'anu opisuje na sljedeći način:

A one koji nisu vjerovali čeka vatra u kojoj će prebivati; kad god pokušaju da iz nje izađu, biće u nju vraćeni i biće im rečeno: „Trpite kaznu u vatri koju ste poricali. (Kur'an, 32:20)

Patnje koje su u Džehennemu

A oni koji ne vjeruju u dokaze Naše, oni će biti nesretnici iznad njih će vatra zatvorena biti. (Kur'an, 90:19-20)

Na Sudnjem danu će se sakupiti milijarde ljudi, i velike nevjerničke skupine neće moći izbjeći i neće se izvući sa suđenja. Nakon što se nevjernicima donese presuda dolazi trenutak kada će oni biti poslani ka Džehennemu i u tom trenutku će shvatiti svoju žalosnu odrednicu, a to je da je Džehennem postao njihov stalni dom. Prema Džehennemu će biti poslani sa svjedokom i vodičem:

I u rog će se puhnuti- to je Dan kojim se prijeti. I svako će doći, a s njim i vodič i svjedok. „Ti nisi mario za ovo, pa smo ti skinuli koprenu tvoju, danas ti je oštar vid.“ A drug njegov će reći: „Ovaj, pored mene, je spreman.“ „Baci u Džehennem svakog nezahvalnika, i

inadžiju, koji je branio da se čine dobra djela i koji je nasilnik i podozriv bio, koji je pored Allaha u drugog boga vjerovao, - zato ga baci u patnju najtežu. (Kur'an, 20-26)

Nevjernici će u odvojenim skupinama biti potjerani ka Džehennem, ali će strah u nevjernicima biti potpaljen već u njihovom hodu ka njemu. Ostaće sami, bez prijatelja, bez rodbine ili nekog ko bi ih u Džehennem branio ili pomagao. Neće imati prilike niti snage da se osjećaju jako i ponosno i zato će izgubiti svaku nadu i samopouzdanje. Gledaće oborenih pogleda kao što taj trenutak opisuje sledeći Kur'anski stih:

I vidjećeš kako ih ponižene i klonule vatri izlažu, a oni je ispod oka gledaju. Oni koji su verovali, reći će: „Pravi stradalnici su oni koji na Sudnjem danu sebe i čeljad svoju upropaste!“ A zar nevjernici neće neprekidno patiti? (Kur'an, 42:45)

Džehennem je pun mržnje i glad Džehennema za nevjernicima ne može biti zasićena, iako je prepun njih:

Na dan kada upitamo Džehennem: „Jesi li se napunio?“ on će odgovoriti: „Ima li još? (Kur'an, 50:30)

Allah opisuje Džehennem u Kur'anu na sljedeći način:

U Sekar (dio Džehennema) ću Ja Njega baciti, a znaš li ti šta je Sekar? Ništa on neće poštediti, kože će crnim učiniti. (Kur'an, 74:26-29)

Beskonačan život iza zaključanih vrata

Odmah nakon što nevjernici stignu u Džehennem iza njih će biti zaključana džehennemska vrata. Tu će vidjeti najužasnije prizore i odmah će shvatiti da su dovedeni u Džehennem, mjesto u kojem će zauvijek biti, a zaključana vrata Džehennema će jasno pokazati da im nema spasa. Uzvišeni Allah to stanje nevernika opisuje na sljedeći način:

A oni koji ne vjeruju u dokaze Naše, oni će biti nesretnici iznad njih će vatra zatvorena biti. (Kur'an, 90:19-20)

Patnja se u Kur'anu opisuje kao „*velika kazna*“, kao „*žestoka kazna*.“ I kao „*bolna kazna*.“ (Kur'an, 3:176, 3:4, 3:21)

Toga Dana niko neće kao On mučiti, i niko neće kao On u okove okivati! (Kur'an, 89:25-26)

Život u Džehennemu je život u kojem je u svakom trenutku patnja i mučenje i svaki oblik tjelesnog, duševnog i psihičkog mučenja prisutan u tom životu. Sve to da se upoređi npr., sa tugom je nemoguće, jer će ljudi u Džehennemu doživljavati patnju kroz svih pet čula.

Njihove oči će gledati užasne prizore, njihove uši će slušati užasne vriske i galame, njihovi nosevi će osjećati užasne i jake smradove, njihovi jezici će osjećati užasne okuse i osjetitiće Džehennem duboko u svojim kožama, njihovi unutrašnji organi kao i cijelo tijelo će biti oštećivano i presavijaće se od bolova.

...njih čeka patnja velika. (Kur'an, 3:175)

Pržite se u njemu, isto vam je trpjeli ili ne trpjeli, to vam je kazna za ono što ste radili. (Kur'an 52:16)

Ne manje snažan od tjelesnog bića je i duševni bol u Džehennemu. Ljudi u Džehennemu će se krajnje kajati i žaliti i padnuće u očaj, osjećajući se izgubljeno i vrijeme će im tako prolaziti u očaju. Svaki ćošak, svako mjesto u Džehennemu je napravljeno kako bi duša kušala patnju.

Ta patnja je vječna! Kada bi ona nakon miliona ili milijardi godina prestala to bi probudilo nadu u njima i bio bi razlog radosti, ali će ih vječno kažnjavanje dovesti do gubljenja nade, osjećaj koji se ne može porediti ni sa jednim na ovome svijetu.

Prema Kur'anskom opisu Džehennem je mjesto u kome se osjećaju ekstremni osjećaji bola: užasni smradovi, tmurno je, glasno i dimno, osjećaj nesigurnosti će se uvući u čovječiju dušu, vatra koja duboko u njemu buktu, užasna hrana i pića kao i odjeća od vatre! Ovo su neke osnovne osobine Džehennema, i ipak pored svoga oni će „živjeti“ u tim patnjama. Oni će u Džehennemu imati jaka i izražena čula. Oni će čuti, pričati i tražiće opravdanje i pokušavaće da izbjegnu patnju. Oni će goreti u vatri i biće gladni i žedni, i stalno će žaliti. Biće ispunjeni osjećajima krivice i ništa neće više željeti od toga nego da se bol ublaži. Ljudi u Džehennemu će u tom okruženju voditi život koji je na nižem stepenu od životinja. Jedina hrana koju će imati su gorki plodovi trnovitog paklenog ploda sa drveta Zekum. Njihovo piće su krv, gnoj i uzavrela voda! I prilikom svega toga će ih okruživati vatra. Patnja u Džehennemu se u Kur'anu spominje u sljedećem stihu:

One koji ne vjeruju u dokaze Naše Mi ćemo sigurno u vatru baciti, kad im se kože ispeku, zamenićemo ih drugim kožama da osjete pravu patnju. Allah je, zaista, silan i mudar. (Kur'an, 4:56)

Biće bačeni u unutrašnjost Džehennema na način da će im ruke biti vezane za vratove, a meleki će te krivce za kaznu smjestiti u kreveta od vatre čiji su prekrivači isto tako od vatre.

Nevjernici će stalno vrištati da se spase od tih patnji, ali će kao odgovor svaki put dobijati još gore poniženje i kaznu. Biće ostavljeni i usamljeni u toj patnji.

Oni među njima koji su na ovom svijetu bili poznati po arogantnosti će moliti za milost. Vremenski patnje u Džehennemu nisu mjerljive sa vremenom na ovome svijetu. Koliko bi trajala minuta vječne patnje, ili mjesec ili godina? Te činjenice će svi oni postati svjesni. To je stvarnost. To je veća stvarnost nego naš današnji svakodnevni život. Oni koji:

Allaha obožavaju kolebljivo, na ivici (Kur'an, 22:11)

Oni koji kažu:

Vatra nas neće dotaknuti, osim nekoliko dana.
(*Kur'an, 3:24*)

Oni kojima su novac, status i karijere osnovni cilj u životu i koji su zapostavili traženje Allahovog zadovoljstva, oni koji Allahove naredbe mijenjaju naspram svojih strasti, oni koji su skrenuli sa Allahovog puta, svi nevjernici, kao i licemjeri će zauvijek ostati u Džehennemu, osim oni kojima se Allah smiluje i koje spasi (tj. muslimani veliki grješnici koji uđu u Džehennem, dok svako ko je bio nevjernik u islam ili licemjer, i pretvarao se, takav će vječno u Džehennemu biti op.prev.).

Ovo je Allahova konačna presuda koja će se neminovno dogoditi:

A kad bismo htjeli, svakog čoveka bismo na pravi put uputili, ali Ja sam već istinu rekao: „Napuniću, zaista, Džehennem džinnovima i ljudima zajedno!
(*Kur'an, 32:13*)

Postoji i druga činjenica o Džehennemu, a to je da su neka određena stvorenja kao i ljudi bili za vrijeme

njihovog života određeni za Džehennem¹³ kao što to postaje jasno u idućem ajetu:

Mi smo za Džehennem mnoge džinnove i ljude stvorili, oni pameti imaju, a njima ne shvataju, oni oči imaju, a njima ne vide, oni uši imaju, a njima ne čuju; oni su kao stoka, čak i gori- oni su zaista nemarni.
(Kur'an, 7:179)

Uprkos patnjama kojima će tu biti izloženi niko nikome neće biti spreman da pomogne. Napuštenost od najbližih sa kojom će se suočiti će im dati gorak osjećaj usamljenosti:

Zato on danas ovdje nema prisna prijatelja.
(Kur'an 69:35)

Oko njih će biti samo meleki stvoreni i zaduženi za sprovođenje kazne, a koji će naredbe od Allaha dobijati. Oni su izuzetno strogi, nemilosrdni i užasni čuvari. Tim melekima je osjećaj milosti potpuno stran. Osim što užasno kažnjavaju ti meleki izgledaju užasno, imaju užasne glasove i pokrete. Svrha njihovog postojanja je da se svete onima koji su se digli protiv Allaha, i oni svoju poslušnost pokazuju sa odgovornošću i

¹³ Zapisano u Knjizi sudbine kod Allaha, u kojoj je zapisano sve što će se i kada dogoditi. (op.prev.)

pažnjom. I nezamislivo je da bilo kome prave kakve prednosti. Ovo je, zaista, prava opasnost koja svaku dušu na ovoj Zemlji očekuje. Čovjek koji se prema svome Gospodaru ponaša pobunjenički i nezahvalno, zbog svega toga veliku krivicu na sebe tovari i zasigurno zaslužuje takvu kaznu. A Allah upozorava ljude od osjećaja krivice:

Njih (žene) ostavite da stanuju tamo gde i vi stanujete, prema svojim mogućnostima, i ne činite im teškoće zato da biste ih stisnili. Ako su trudne, dajte im izdržavanje sve dok se ne porode, a ako vam djecu doje, onda im dajte zasluženu nagradu sporazumjevši se međusobno na lijep način. A ako nastanu razmirice, neka mu onda druga dijete doji. (Kur'an, 65:6)

Ne valja tako! Ako se ne okani, dohvać ćemo ga za kiku, kiku lažnu i griješnu, pa neka on pozove društvo svoje, Mi ćemo pozvati Zebanijje (meleke kazne). (Kur'an, 96:15-18)

Razlozi za njihov očaj i gubljenje nade

Ljudi će se u Džehennemu nalaziti u bezizlaznoj i beznadežnoj situaciji. Mučenja koja će ih zadesiti biće užasna i trajna. Njihova jedina nada je da viču i da mole. Oni će vidjeti ljude u Džennetu i moliti ih za vodu i hranu. Kajaće se i moliti Allaha za oprost, ali to će sve uzalud biti. Oni će zatim moliti stražare Džehennema koji su meleki. Čak će ih moliti da nađu posrednike između njih i Allaha kako bi Ga molili za milost. Njihovi bolovi su toliko neizdržljivi da će poželeti da budu spašeni iz Džehennema makar samo za jedan dan:

I oni koji će u vatri biti govoriće stražarima Džehennema: „Zamolite Gospodara svoga da nam bar jedan dan svoju patnju ublaži!“ Odgovoriće im: „A zar vam poslanici vaši nisu jasne dokaze donosili?! Odgovoriće: „Jesu!“ reći će im: „Molite onda vi! Ali će molba onih koji nisu vjerovali uzaludna biti. (Kur'an, 40:49-50)

Nevjernici će i dalje pokušavati da mole za oprost, ali će svaki put biti odbijeni:

Reći će: „Gospodaru naš, naši prohtjevi su bili jači od nas, te smo postali narod zalutali. Gospodaru naš, izbavi nas iz nje, ako bismo ponovo zlo radili, sami bismo sebi nepravdu učinili.“ Reći će On: „Ostanite u njoj prezreni i ništa Mi ne govorite! Kad su neki robovi

Moji govorili: „Gospodaru naš, mi vjerujemo, zato nam oprosti i smiluj nam se, jer Ti si Najmilostiviji!“ vi ste im se toliko rugali da ste zbog toga na Mene zaboravljali i uvijek ste ih ismijavali. Njih sam Ja danas nagradio za ono što su trpjeli, oni su, zaista, postigli ono što su željeli. (Kur'an, 23: 106-111)

Dok ljudi gore u Džehennemu, ostaće oni koji su postigli sreću i spas od vjernika u neizmernoj milosti i uživanjima u Džennetu. A patnja onih u Džehennemu će biti sve teža kada vide vjernike u Džennetu kako uživaju, dok su oni izloženi nesnosnoj patnji u Džehennemu.

Vjernici koje su nevjernici na ovom svijetu ismijavali će u Džehennemu nakon svega toga voditi srećan život, gdje će živeti u prelijepim pejzažima, u prekrasnim kućama i sa prelijepim suprugama, imaće najljepšu hranu i piti će najbolje piće, pogled nevjernika u to će im samo još više povječati poniženje koje imaju ionako u Džehennemu i sve te scene će ih baciti u još veći očaj i patnje.

Njihovo kajanje će postajati sve jače i intenzivnije. Mučice ih ogromne grižnje savjesti što na ovome svijetu nisu slušali Allahove naredbe. Oni će se okretati prema vjernicima u Džennetu i pokušavaće da sa njima razgovaraju. Moliće ih za pomoć i samilost, ali to

će sve ništavni pokušaji biti. Oni će vidjeti ljude u Džennetu i njihov divni izgled, a vjernici će zbog toga još više biti zahvalni. Razgovor između stanovnika Dženneta i Džehennema je spomenut na sljedećem mjestu u Kur'anu:

Oni će se u džennetskim baščama raspitivati o nevjericima: „Šta vas je u Sekar (Džehennem) dovelo?“ Reći će: „Nismo bili od onih koji su molitvu obavljali i od onih koji su siromahe hranili, i u besposlice smo se sa besposlenicima upuštali, i Sudnji dan smo poricali, sve dok nam smrt nije došla. (Kur'an 74: 40-48)

Veliki podsjetnik u izbjegavanju džehennemskih mučenja

Naše nastojanje nije samo puko da iznesemo informacije o religijama. Radi se o tome da želimo da podsjetimo i da upozorimo one koji ne vjeruju, da je onaj

svijet mjesto (Džehennem) strašne sudbine koja ga očekuje.

Nakon što smo sve ovo rekli, ostaje još da naglasimo da je svaki čovjek slobodan da donese svoju odluku. On može svoj život da vodi kako god želi. Niko nema pravo da druge tjera u vjerovanje. Ali kao čovjek koji vjeruje u postojanje Allaha i Njegovu pravednost, nosimo odgovornost da druge ljude upozorimo na ovaj Strašni dan.

Ljudi su danas u situacijama da nisu svjesni šta ih očekuje. Zbog svega toga osjećamo se obaveznim da ih na to upozorimo. Allah kaže za ljude koji onog svijeta nisu svjesni:

Da li je bolji onaj koji je temelj zgrade svoje postavio na strahu od Allaha i u želji da Mu se umili, ili onaj koji je temelj zgrade svoje postavio na rub podlokane obale koja se nagnula, da se zajedno s njim u vratru paklenu sruši? A Allah neće ukazati na pravi put narodu koji sam sebi nepravdu čini. (Kur'an, 9:109)

Oni koji Allahove naredbe na ovome svijetu odbijaju i svjesno ili nesvjesno negiraju postojanje njihovog Stvoritelja na onom svijetu neće naći spas. Tako da svako mora bez ikakvog gubljenja vremena da shvati

svoju situaciju i mora da se preda Allahu. U suprotnom će se žestoko kajati i ide ka užasnoj konačnici:

***Zažaliće nevjernici što nisu postali muslimani. Pusti ih neka jedu i naslađuju se, i neka ih zavara nada, znaće oni!* (Kur'an, 15:2-3)**

Jasan je put kako da se izbjegne vječna kazna i da se zasluži Allahova milost. Provodite svoj život tako što ćete učiniti pravo. Spasenje je jako jednostavno.

***A ko bude želio neku drugu vjeru pored islama, takvome ta neće biti primljena i na onome svijetu će biti od gubitnika.* (Kur'an 3:85)**

***Allah nikoga ne opterećuje preko mogućnosti njegovih, u njegovu korist je dobro koje učini, a na njegovu štetu zlo koje uradi!* (Kur'an 2:286)**